

С П Р А В К А
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ОТ ОБЩЕСТВЕНОТО ОБСЪЖДАНЕ
НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Изготвил становището	Предложение	Отразяване на предложението	Становище/коментар по предложението
<p>П.С.</p>	<p>1. В Проект на ЗИДЗОП §2 е предвидено в чл. 22, ал. 9 от ЗОП: „(9) Решенията по ал. 1 са индивидуални административни актове, които се създават чрез платформата по чл. 39а, ал. 1, като електронни документи при спазване на изискванията на този закон. За номер на решението се счита номерът, генериран от платформата, а за датата на издаване – датата на електронния подпис на възложителя, а при повече възложители - датата на последно положения електронен подпис.“ Съгласно горния текст следва всички решения по чл.22, ал.1 от ЗОП на възложителя да се създават и подписват в ЦАИС с ел. подпис. Предвидения в §2 от ЗИДЗОП текст е в колизия с разпоредбите на чл.39а, ал.5 от ЗОП: Възложителите не използват платформата по ал. 1 за изготвяне и обмен на документи, съдържащи класифицирана информация, с изключение на решенията по чл. 22, ал. 1, т. 1, 2, 4, 5, 6 и 8 и обявленията по чл. 156. В тези случаи обменът на информация се извършва при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация. Предлагам чл.39а, ал.5 от ЗОП да се измени: „Възложителите не използват платформата по ал.1 за изготвяне и обмен на документи, съдържащи класифицирана информация, с изключение на решенията по чл. 22, ал. 1 и обявленията по чл. 156.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не е необходимо да се прави предложената редакция, като се препраща към всички решения по чл. 22, ал. 1. В чл. 22, ал. 9 от ЗОП се определя начинът на издаване на всички решения на възложителите, като част от тях не са относими към поръчките с класифицирана информация. Поради тази причина съответните решения не се съдържат в чл. 39а, ал. 6 от ЗОП.</p>

	<p>В тези случаи обменът на информация се извършва при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.”</p>		
	<p>2.В ЦАИС номерът, генериран от платформата не се вижда в публикуваното решение, а едва след като се изтегли в архивиран вариант и се отвори файла с подписите.</p> <p>Решенията, изготвени чрез образци на АОП в платформата към момента се подписват в ЦАИС и се публикуват, но за всички останали решения няма утвърдени образци и те се оформят по преценка на възложителя (съдържанието им е съгласно ЗОП, но не са унифицирани).</p> <p>В ЦАИС липсва бутон в менюто за изпращане на проект на решение към възложителя, който той да подпише. При едно средно голямо предприятие (възложител по ЗОП) възложителя не изработва собствено ръчно решенията чисто технически, за целта има назначени служители и след като определения служител е подготвил документа – той се представя на възложителя за подпис.</p> <p>При големи и средно големи предприятия – възложители, по едно и също време има действащи поръчки и се стартират нови и всяка поръчка е в различен етап. Съответно за някои поръчки, възложителят трябва да подпише решения за стартиране, за други за изменение, за трети за подбор и/или класиране, решение за вписване в КС или отказ от вписване, да утвърди или да не утвърди и върне за корекции протоколи и доклади от работата на комисиите. Всички тези дейности, възложителят трябва да извършва ежедневно според необходимостта за всяка поръчка, КС или рамково споразумение в ЦАИС. При сега действащата платформа няма вариант служител, отговарящ за поръчката, да изпраща на</p>	<p>Приема се по принцип</p> <p>Не се приема.</p>	<p>Предложена е редакция в чл. 22, ал. 9 от ЗОП в този смисъл.</p> <p>Функционалностите на системата са разработени така, че към момента не е предвиден бутон за подобно изпращане. Независимо от това, няма пречка определен служител да го подготви и възложителят да го подпише, след като се запознае със съдържанието му.</p> <p>Възложителят следва да предвиди вътрешна организация, така че да не се допускат подобни грешки.</p> <p>Липсата на подобна функционалност не е пречка за откриването и провеждането на процедурите. Доколкото системата е в непрекъснат процес на развитие, подобни предложения могат да бъдат основа за обмисляне на възможни бъдещи подобрения.</p>

	<p>възложителя уведомление за дадена поръчка – за издаване и подписване на решения нито пък е предвиден вариант комисията да изпраца на възложителя протокол или доклад за утвърждаване. <i>(В указанията за възложителите използване на ЦАИС Версия: 12.06.2020, в раздел 5.2.2.12.4. Резултат от работата на комисията: Важно: В случай на връщане на доклада на оценителната комисия от страна на възложителя или друг орган, оценителната комисия трябва да създаде нов документ, в който да внесе необходимите корекции, без да изтрива оригиналния документ в системата. Важно: При връщане на доклада на оценителната комисия, възложителят има възможност да предостави на оценителната комисия мотивирано становище или писмени указания, чрез създаването им като документ в системата или прикачането им като файл в секция „Протоколи и доклади,“ в секция „Оценка на офертите“.</i> Това действие може да се повтори неколккратно до одобрение на доклада на оценителната комисия от страна на възложителя.)</p> <p>В тази връзка с въвеждането на измененията в чл.22, ал.9 от ЗОП ще се получи допълнително натоварване на възложителите лично да следят ежедневно всяка поръчка на предприятието им в платформата, за да подписват с електронен подпис всяко решение и да утвърждават с електронен подпис всеки протокол и доклад.</p> <p>Предлагам текстът на §34 от Преходни и заключителни разпоредби на проекта на ЗИДЗОП да гласи:</p> <p>„Този закон влиза в сила в 10-дневен срок от обнародването му в „Държавен вестник“,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Няма пречка промените в чл. 22, ал. 9 да влязат в сила заедно с останалите изменения, тъй като изготвянето на образци за част от решенията няма отношение към прилагането на разпоредбата.</p> <p>Както е посочено по-горе към предходната бележка, предложението би могло да се</p>
--	--	---------------------	---

	<p>с изключение на §2 и § 3, които влизат в сила от 1 януари 2021 г.</p> <p>За да се изпълни изискването на §2, предлагам да се укаже на АОП да изработят и утвърдят стандартизирани образци на всички решения по чл.22, ал.1 от ЗОП (включително решенията за подбор, за избор на изпълнител, за вписване/отказ от вписване в квалификационна система) които да се генерират в ЦАИС. Номерата на всички решения да се изписват в самите решения автоматично от платформата, както и да се предвиди в ЦАИС да има вариант (бутон) за изпращане на протоколи и доклади към възложителя за утвърждаване, и вариант (бутон) за връщането им обратно на комисията при липса на одобрение от страна на възложителя.</p>		<p>обмисли при усъвършенстване на функционалностите на системата.</p>
	<p>3.Ново предложение към ЗИДЗОП: Чл. 9к, ал.1 от ППЗОП гласи: „Обменът на документи и съобщения между възложители, кандидати, участници и изпълнители на обществени поръчки се осъществява чрез платформата, освен в случаите по чл. 39а, ал. 5 - 7 от ЗОП.</p> <p>Остава неизяснен начина на обмена на документи (конкретно получаването на запитвания за разяснения по ОП) в случаите на запитване по дадена обществена поръчка от „заинтересовано лице“. Определение на „Заинтересовано лице“ е дадено в § 2, т. 14 от ДР на ЗОП. Възможно е заинтересовано лице да подаде искане за разяснение извън ЦАИС (по ел. поща, по факс или чрез писмо на хартиен носител, входирано в деловодството на възложителя). При сега действащите разпоредби, независимо по какъв начин е получено искането за разяснение от заинтересовано лице, възложителя е длъжен да</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Всички действия в платформата са извършват от регистрирани лица. Преценката дали дадено лице има интерес да участва в поръчката не следва да е обвързана със задължителна регистрация в платформата. В тази връзка възможността за искане на разяснение от заинтересовано лице, вкл. когато не е потребител на платформата, ще бъде регламентирана в ППЗОП, където е уреден обменът на информация в нея.</p>

	<p>отговори на полученото запитване чрез профила на купувача в ЦАИС. В резултат се получава различно третиране на заинтересованите лица, спрямо кандидатите, участниците и изпълнителите при положение че платформата е задължителна за всички и цели прозрачност при провеждане на обществените поръчки.</p> <p>Тъй като съгласно чл.33, ал.1 от ЗОП: Лицата могат да поискат писмено от възложителя разяснения по условия, които се съдържат в решението, обявлението, поканата за потвърждаване на интерес, документацията за обществената поръчка и описателния документ до 10 дни преди изтичане на срока за получаване на заявленията за участие и/или офертите, а когато срокът е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2 или при необходимост от спешно възлагане - до 7 дни.</p> <p>За да бъдат обхванати и „заинтересованите лица“ в задължението да използват платформата за искане на разяснения по обществени поръчки, предлагам в чл.33, ал.1 от ЗОП да се добави изречение второ: Искане за разяснения се подават чрез платформата по чл. 39а, ал. 1.</p>		
	<p>4. В проекта на ЗИДЗОП е предвидено: “§ 7. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1 накрая се добавя „и предприетите мерки по чл. 56, ал. 3 не са достатъчни, за да се гарантира надеждността на кандидата или участника“. 2. Създава се нова ал. 5: „(5) Стопанският субект се заличава от списъка след изтичане на срока, за който се прилага основанието за отстраняване.“ 2. Досегашната ал. 5 става ал. 6.” Съгласно:</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Списъкът има информативен характер и АОП не проверява по същество изпратената от възложителя информация. За целите на публичността е разработен образец с определени данни. Публикуването на всички изпратени материали и доказателствени документи би означавало АОП да извършва проверка и да преценява за наличие на информация, която не следва да бъде публикувана с оглед защита на лични данни, конфиденциална информация,</p>

	<p>чл. 54, ал. 1, т. 5, буква „а“ от ЗОП – Възложителя задължително отстранява от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка кандидат или участник, когато е установено че е представил документ с невярно съдържание, с който се доказва декларираната липса на основания за отстраняване или декларираното изпълнение на критериите за подбор;</p> <p>чл. 57, ал.1 от ЗОП – Възложителят отстранява от процедурата кандидат или участник, за когото са налице основанията по чл. 54, ал. 1 и посочените от възложителя обстоятелства по чл. 55, ал. 1, възникнали преди или по време на процедурата.</p> <p>чл. 57, ал.4 от ЗОП – Стопанските субекти, които са отстранени от процедура за възлагане на обществена поръчка поради наличие на обстоятелства по чл. 54, ал. 1, т. 5, буква "а", както и тези, за които наличието на обстоятелства по чл. 55, ал. 1, т. 4 е доказано с влязло в сила съдебно или арбитражно решение, се включват в списък, който има информативен характер.</p> <p>чл. 57, ал. 5 от ЗОП: В случай на отстраняване по чл. 54 и 55 възложителят трябва да осигури доказателства за наличие на основания за отстраняване.</p> <p>чл.230, ал.1, т.6 от ЗОП: Възложителите са длъжни да уведомяват Агенцията по обществени поръчки относно стопанските субекти, които подлежат на вписване в списъка по чл. 57, ал. 4. Съгласно чл.230, ал.3: Информацията по ал. 1, т. 6 се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, и се изпраща в срок един месец от влизането в сила на акта, с който нарушението е доказано.</p>		<p>търговска тайна и др. подобни, което е извън правомощията и функциите на АОП</p>
--	---	--	---

	<p>На 09.07.2020г. АОП публикува на интернет страницата си методическо указание МУ-10, съгласно което е изцяло в тежест на възложителя да докаже основанието за отстраняване – въпреки подадената към АОП информация от друг възложител и това, че АОП е вписала съответния стопански субект в списъка по чл. 57, ал. 4. Съгласно МУ-10, възложителя (проверил и констатирал вписването на конкретен стопански субект в списъка по чл.57, ал.4 от ЗОП) е длъжен да изиска от предходния възложител (включил стопанския субект в списъка), всички относими документи, които не са публично достъпни. В същото време няма законов инструмент да се задължи въпросния възложител да предаде тези документи неясно в какъв срок от искането на изискващия възложител. Всичко гореописано създава правна неяснота и проточване във времето и се вменяват разследващи функции на възложителите.</p> <p><u>Предлагам в чл. 57, ал. 4 от ЗОП да се добави второ изречение:</u> Към списъка за всеки стопански субект има прикачени файлове с документите доказващи основанието за вписването на субекта в списъка.</p> <p><u>Предлагам в чл. 230 ал. 3 да се добави изречение второ:</u> Заедно с информацията по ал. 1, т. 6 възложителя изпраща в АОП доказателства за основанието, за което иска да се впише стопанския субект в списъка по чл. 57, ал. 4.</p> <p>По този начин, възложителят ще може безпроблемно и бързо да си набавя необходими доказателства, обосноваващи решението му за отстраняване, без да зависи от добрата воля на друг възложител.</p>		
	<p>5. В проекта на ЗИДЗОП §13. В чл. 112, ал. 1 се правят следните допълнения:</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Направена е редакция в чл. 39а, съгласно която не е задължително използването на</p>

	<p>1. В т. 2 след думата „документи“ се добавя „по чл. 58“, а след думите „както и“ се добавя „документи за“.</p> <p>2. В т.3 накрая се поставя запетая и се добавя „предвидена за внасяне преди сключването му“.</p> <p>Съгласно чл. 112, ал. 1, т. 3 от ЗОП: “Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка, при условие че при подписване на договора определеният изпълнител представи определената гаранция за изпълнение на договора.”</p> <p>Предвид задължителното използване на ЦАИС и разпоредбата на чл. 9к от ППЗОП, гласяща че обменът на документи между възложителя, кандидати, участници и изпълнители на обществени поръчки се осъществява чрез платформата, освен в случаите по чл. 39а, ал. 5-7 от ЗОП (чл. 39а, ал.5-7 са в сила от 01.01.2021г.), не е ясно документите за сключване на договор как ще се представят на възложителя чрез платформата след 01.01.2021 г. Голяма част от документите по чл. 58 от ЗОП се издават електронно и могат да се представят чрез ЦАИС, но не и например банкова гаранция или застраховка за изпълнение на договора (чл. 112, ал. 1, т. 3 от ЗОП), които все още се издават на хартиен носител и се представят в оригинал за сключване на договора.</p> <p>Предлагам: В чл. 112, ал. 1.</p> <p>1. В т. 3 след думата “представи” – да се добави „в съответствие с чл. 9к от ППЗОП“.</p> <p>В съответствие с горното да се заложи изменение в чл. 9к от ППЗОП относно изключенията за използване на платформата – да се впишат документите по чл. 112, ал. 1, т. 3 от ЗОП или в случай, че при изготвянето на ППЗОП</p>		<p>платформата при определени действия, вкл. и при сключването и изпълнението на договорите.</p>
--	--	--	--

	целенасочено е заложено всички документи да се изпращат и получават чрез платформата – да се предвидят други законови изменения на съответните закони и разпоредби с цел всички необходими документи за договор да се издават електронно.		
	<p>6. Съгласно чл. 135, ал. 5 от ЗОП при процедура на договаряне с предварителна покана, срокът за получаване на първоначални оферти може да бъде по-кратък от 10 дни, в случай на постигнато споразумение за това. С последните изменения в ЗОП (ДВ, бр. 102 от 2019г.), чл. 22, ал. 4 във връзка с чл. 22, ал. 1, т. 12 – решението за стартиране на поръчка в рамките на квалификационна система се изготвя по образец и с решението се одобрява документацията и поканата за представяне на първоначални оферти. Съгласно чл. 142, ал. 2 от ЗОП – възложителят изпраща решението по чл. 22, ал. 1, т. 12 и съответната покана на лицата, вписани в системата.</p> <p>Видно от гореописаното се оказва, че чл. 135, ал. 5 реално не е възможно да се прилага при процедури на договаряне с предварителна покана в рамките на квалификационна система, защото ако се договори срок за подаване на първоначални оферти по-кратък от 10 дни – следва че първоначалните оферти ще са подадени във времето, в което решението за стартиране на поръчката е в срок за обжалване (чл. 197, ал. 1, т. 5, буква „е“).</p> <p>Предлагам в чл. 135, ал. 6 да се направи следното допълнение: след думата „ал. 5“ да се добави „или когато поръчката е в рамките на квалификационна система“</p>	Приема се	
	7. Чл. 22, ал. 10 от ЗОП: Кандидатите и участниците се уведомяват за решенията по ал. 1, т. 3 - 8, 10 и 11 в тридневен срок от тяхното издаване чрез	Не се приема	В платформата е предвидена функционалност за уведомяване на кандидатите и участниците относно

	<p>съобщение на техните потребителски профили в платформата по чл. 39а, ал. 1, към което е прикачено съответното решение. Решението се смята за връчено от постъпването на съобщението на потребителския профил, което се удостоверява от платформата чрез електронен времеви печат.</p> <p>Предвид действащите към момента функционалности на ЦАИС, се получава дублиране на съобщения към участниците. Всеки кандидат и участник получават автоматично генерирани от системата съобщения за публикувани на профила на купувача решения по чл. 22, ал. 1, т. 3 - 8 и т.10 - 12 и други документи съгласно ЗОП и ППЗОП. Изпълнявайки задълженията си по чл. 22, ал. 10, възложителя също изпраща на всеки участник издадените и публикувани решения.</p> <p><u>В този смисъл предлагам чл. 22, ал. 10 да се измени както следва:</u> „Кандидатите и участниците се уведомяват за решенията по ал.1, т.3-8, 10-12 чрез автоматично генерирано от ЦАИС съобщение на техните потребителски профили в платформата по чл. 39а, ал. 1 за публикуваното решение. Решенията се публикуват на профила на купувача в ЦАИС в тридневен срок от тяхното издаване и се считат за връчени от постъпването на съобщението на потребителския профил, което се удостоверява от платформата чрез електронен времеви печат.“</p>		<p>извършване на определени действия от възложителя. В тази връзка те получават нотификации и за публикуваните решения. Това по същество, обаче, не представлява връчване. Връчването изисква всеки кандидат или участник да получи самото решение персонално, какъвто е и смисълът на разпоредбата - лицата да получат директно на потребителските си профили съответното решение, като единствено чрез това действие се приема, че решението е връчено на лицата.</p>
	<p>8.Относно предвидените в ЗИДЗОП промени при събиране на оферти с обява:</p> <p>Предвид чл. 96а от ППЗОП предлагам „Събиране на оферти с обява“ да се провежда на принципа на процедурите по чл. 18 и да приключват съгласно изискванията на чл. 60 от ППЗОП.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Коментарът е неясен. Липсват мотиви, както и конкретно предложение, от които да се разбере какъв е проблемът, който се поставя за решаване.</p>

	<p>9. Получава се реално разминаване между ЗОП и възможностите предвидени в платформата що се отнася до квалификационните системи: Към момента в ЦАИС е практически невъзможно да се стартира ОП с обособени позиции едновременно със стартиране на КС.</p>	Не се приема	<p>В случаите по чл. 142, ал. 4 от ЗОП възложителят може да посочи в обявлението, че първата обществена поръчка ще е разделена на обособени позиции. Конкретните условия, свързани с участието по обособените позиции, следва да се посочат в поканата по чл. 142, ал. 3 от ЗОП.</p> <p>За системата не е от значение дали едновременно или впоследствие ще се възложи една поръчка с обособени позиции при квалификационна система, а е важно да се избере правилният бизнес процес. Такъв е предвиден и за поръчки по квалификационна система, които са разделени на обособени позиции</p>
<p>Община Белене-гл. експерт Икономическо развитие и Обществени поръчки,</p>	<p>В текста на разпоредбата на чл.20, ал.6 от ЗОП „Обществените поръчки по ал. 1, т. 4 на стойност, по-малка от съответния праг, могат да се възлагат директно, но възложителите са длъжни да сключат писмен договор“ да се извърши техническа редакция поради явна фактическа грешка. Правилната препратка по посочената разпоредба да се измени на „по ал.4, т.1“: „Обществените поръчки по ал. 4, т. 1 на стойност, по-малка от съответния праг, могат да се възлагат директно, но възложителите са длъжни да сключат писмен договор“.</p>	Не се приема	<p>В чл. 20, ал. 1, т. 4 от ЗОП са определени стойностните прагове за поръчки в областите отбрана и сигурност, над които възложителите следва да прилагат процедурите. За тези поръчки в ал. 6 се дава възможност под тези прагове поръчките да се възлагат директно, като се въвежда задължение за сключване на писмен договор. В този смисъл, в препращането не е допусната грешка. Посоченият стойностен праг се отнася до областите отбрана и сигурност, а не за поръчките по чл. 20, ал. 4 от ЗОП.</p>
<p>Българска търговско-промишлена палата (БТПП)</p>	<p>БТПП многократно е изпращала своето предложение за преодоляване на нормативно наложеното в българското законодателство задължение за юридическите лица, регистрирани по ЗЮЛНЦ, да попълват ЕЕДОП от името на членовете на техните управителни органи. Това се явява честа и трудно преодолима пречка при</p>	Приема се по принцип	<p>С посочените разпоредби на ЗОП са въведени задължителните изисквания на европейските директиви относно кръга на лицата, за които се отнасят изискванията по чл. 54, ал. 1 от ЗОП, който не може да се променя. С това изискване се обезпечава изпълнението на забраната да се сключва</p>

	<p>кандидатстване на тези юридически лица по реда на ЗОП поради числения състав на управителните им органи. В управителните органи на юридическите лица с нестопанска цел, и в частност на организациите на работодателите, се приемат физически лица, които наред с обществените ангажименти, имат и много други служебни и стопански функции, при изпълнението на които те са пречатствани да изпълняват в установените срокове задълженията във връзка с попълването на ЕЕДОП. Това лишава тези организации от възможността да участват в процедури по ЗОП в рамките на техните сфери на дейност и интерес.</p> <p>В тази връзка предлагаме следното изменение на Закона за обществените поръчки (ЗОП): <u>Да се предложи нов § за изменение и допълнение на чл. 54, ал. 2 от ЗОП („Основанията по ал. 1, т. 1, 2 и т. 7 се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата и за членовете на неговите управителни и надзорни органи съгласно регистъра, в който е вписан участника...“).</u> Считаме, че са налице всички основания разпоредбата да се измени, така че едновременно да отговаря на целите на Закона и даде възможност на всички заинтересовани субекти да участват в процедурите по обществените поръчки.</p> <p><u>Предлагаме да се създаде изречение трето на чл. 54, ал. 2 със следния текст:</u> Когато кандидатът или участникът е юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, основанията по ал. 1, т. 1, 2 и 7 се отнасят за лицата, които представляват участника или</p>	<p>договор с лица, за които са налице предвидените в директивите основания за изключване, транспонирани в чл. 54, ал. 1 от ЗОП. Доколкото въпросът се отнася не до промяна по същество, а до прецизиране, може да бъде разгледан при прецизиране на относимите разпоредби в ППЗОП.</p>
--	---	--

	<p>кандидата, при условие, че бъде представено решение на Управителния орган на юридическото лице с нестопанска цел за участие в процедури по обществени поръчки.</p> <p><u>Мотиви:</u></p> <p>Съгласно сега действащия Закон за обществените поръчки от участие се отстранява участник, който не отговаря на изискванията на чл. 54, ал. 2 от ЗОП. Тези изисквания са разписани подробно за лицата, регистрирани по Търговския закон – в чл. 40, ал. 2, т. 1-8 от Правилника за прилагане на ЗОП, и недостатъчно конкретно и ясно – за юридическите лица с нестопанска цел в чл. 40, ал. 2, т. 9 от ППЗОП.</p> <p>Да се създаде ново изречение – второ на чл. 40, ал. 1, т. 9 от Правилника за прилагане на ЗОП: „Декларацията се подава от представляващия съдружието, или от членовете на друг орган на съдружието (предвиден в устава), когато Управителния съвет е възложил на представляващия или на този орган правомощия за представляване и взимане на решения, включително и за попълване на ЕЕДОП и други изискуеми документи по ЗОП.“ Същите съображения се отнасят и за чл. 55, ал. 3 от закона и чл. 157, ал. 4 от закона.</p>		
<p>Национално сдружение на частните болници</p>	<p>Още в Преамбюла на Директивата в (10) се казва, че:</p> <p>„За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Изложените мотиви са основани на превратно тълкуване на дефиницията и елементи от нея. В разбирането на Европейската комисия е безспорно заложено, че принципно здравеопазването е дейност в обществен интерес, респ. всички лечебни заведения са в обществен интерес. Обявяване на цел печалба е несъвместима</p>

	<p>икономически интерес, за задоволяването на който е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер.“</p> <p>Ноторно известно е, че лечебните заведения в България се регистрират по Търговския закон и в този смисъл дейността им има търговски характер и се стремят да реализират печалба(не са освободени от данък печалба). Те действат в пазарна среда и се конкурират по между си за избора на пациента(чл. 4 от Закона за здравното осигуряване). Тези от тях, които са частна собственост, понасят сами загубите от дейността си (никой закон не предвижда загубите им да бъдат покривани с публични средства).</p> <p>Следователно лечебните заведения, които са регистрирани по търговския закон и са с преобладаваща (над 50%) частна собственост не са „публичноправни организации“ по смисъла на Директива 2014/24/ЕС.</p> <p>Същият извод може да се направи и като се съпостави статута на частните лечебни заведения с определението, дадено в чл. 2 на Директива 2014/24/ЕС, в който се казва, че „възлагащи органи“ са държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдружения от един или няколко държавни, регионални или местни органа или от една или няколко публичноправни организации;“</p> <p>Тъй като лечебните заведения не са „държавни, регионални или местните органи, то остава да съпоставим статута им с дефиницията на публично правна организация, а именно:</p> <p>„публичноправни организации“ означава организации, които имат всички изброени по-долу характеристики:</p>		<p>със здравеопазването като конституционно закрепена ценност, независимо дали делата се водят по търговски начин. По отношение изследването дали обществения интерес има промишлен или търговски характер - не може да се приеме изложеното разбиране, че частните болници действат в нормална пазарна среда и сами понасят загубите от дейността си, когато става дума за лечебни заведения, на които повече от 50 на сто от приходите са от държавния и/или общинския бюджет, и от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.</p>
--	---	--	---

	<p>а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;</p> <p>б) имат правосубектност; както и</p> <p>в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации;“</p> <p>Текстът е императивен. За да се третира един субект, като публичноправна организация, той трябва да отговаря на всичките три условия. Както беше посочено и по-горе, дейността на лечебните заведения има търговски характер. Освен това, дейността на лечебните заведения се свежда до диагностика и лечение на конкретен човек. Лечебните заведения не лекуват обществото, като цяло или части от него. В този смисъл те не задоволяват нужди от общ интерес, а от частен интерес – интереса на конкретния болен.</p> <p>Лечебните заведения, които са регистрирани като търговски дружества и са с преобладаваща частна собственост не отговарят на описаните в Чл. 2, 1, 4), т. а) на Директива 2014/24/ЕС характеристики и следователно не са публичноправни организации.</p>		
<p>Асоциация на индустриалния капитал в България</p>	<p>1. Разглеждаме положително предложението (§22, с който се предлага изменение и допълнение в чл. 215) за уеднаквяване на подхода за определяне на размера на санкциите, които Комисията за защита на конкуренцията налага при установяване на нарушения, но не сме убедени в правилността на</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Санкцията се налага за това, че обществото трябва да търпи един договор, сключен в защита на важен обществен интерес, въпреки че са били допуснати сериозни нарушения в процедурата.</p>

	<p>предложените граници (от 1 до 3 на сто и съответно от 5 до 10 на сто от стойността на сключения договор), които според нас са прекалено високи (особено при допуснато предварително изпълнение), до степен да доведат до преустановяване на дейността на съответния икономически оператор.</p>		<p>Доколкото санкцията се налага за извършени сериозни нарушения, то нейният размер трябва да има възпиращ ефект. Следва да се отбележи, че санкцията се налага на възложителя, който е извършил нарушението на закона, а не на стопанския субект.</p>
	<p>2. Същевременно законопроектът не преодолява констатирана в годините слабост, изразена в задължението за юридическите лица с нестопанска цел да представят ЕЕДОП от името на членовете на техните управителни органи. Такова нормативно решение не отчита основна специфика на тези юридически лица, а именно факта, че с тази правна форма се цели изразяване на много широк кръг интереси, което има за последица голям брой членове на управителните им органи. Това ограничава чисто технически участието на сдружения с нестопанска цел в обществени поръчки поради трудно преодолимото осигуряване на документи по чл. 54, ал. 1 от ЗОП от членовете на управителните органи на участника или кандидата. В тази връзка и за да се избегнат подобни пречки, сме на позиция, че документите, изискуеми по чл. 54, ал. 1 от ЗОП, в случай че кандидат или участник в обществена поръчка е сдружение съгласно ЗЮЛНЦ, следва да се отнасят само до лицата, които го представляват. Аналогично изключение по същите съображения е предвидено например в § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари, а възприемането му в ЗОП ще осигури възможност повече заинтересовани субекти да участват в процедурите по възлагане на обществените поръчки. Освен това съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел -</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Виж коментара към бележката на БТПП</p>

	<p>ЗЮЛНЦ, чл. 23, ал. 1 върховен орган на сдружението е общото събрание, в което участват всички членове на сдружението, а съгласно чл. 31, т. 1 управителен орган е управителният съвет, който представлява сдружението, както и определя обема на представителната власт на отделни негови членове. Установена практика е на това основание за представляващи най-често да се определят от 1 до 3 лица (председател и евентуално заместник-председател/и па управителния съвет) именно с оглед на процесуална икономия. Няма пречка същият подход да се приложи и в ЗОП и правилника за неговото прилагане.</p>		
<p>КРИБ</p>	<p>Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България след съгласуване с представители от сектор „Здравеопазване“, изразява пълна подкрепа на изразената от Българската болнична асоциация, колективен член на КРИБ, позиция по предложението за изменение и допълнение Закона за обществените поръчки и по-конкретно в частта, в която се променя статута на лечебните заведения, като отпада изискването за вида на собственост и всички частни лечебни заведения се определят като възложители на обществени поръчки.</p> <p>Съгласно направените проучвания от страна на представителите на Българската болнична асоциация в нормативната уредба на страните-членки на ЕС лечебните заведения, които са частна собственост не попадат под обсега на „обществените поръчки“. Това е така, защото от една страна те по занятие носят отговорност за навременна диагностика и лечение на своите пациенти, и от друга - за финансиране на разходите на лечението по оптималния за страните начин. В този смисъл всяко ръководство на лечебно</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж бележката към коментарите на Националното сдружение на частните болници. В нея, както и в предложената редакция изрично е уточнено, че това се отнася само за лечебни заведения, на които повече от 50 на сто от приходите са от държавния и/или общинския бюджет, и от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.</p> <p>В цитираните в коментара примери не са посочени съображенията, поради които в съответната държава частните болници не попадат в обхвата на публичноправна организация, както и не е посочено по какъв начин е уредено тяхното финансиране.</p>

	<p>заведение се ангажира да осигури доставки на медикаменти и консумативи на възможно най-добра /най-ниска/ цена с цел минимизиране на загуби.</p> <p>В тази връзка, бихме искали да обърнем внимание, че Директива № 2014/24/ЕС на Европейския парламент на съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки, частните болници не са публичноправни организации и по тази причина спрямо тях не следва да се прилагат нормите на ЗОП.</p> <p>В подкрепа на изложената ни позиция прилагаме и практиката на страни членки на ЕС, а именно:</p> <p>Германското законодателство е хармонизирано с Директива 2014/24/ЕС, като приложимо законодателство е Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (GWB), Verordnung über die Vergabe öffentlicher Aufträge (VgV), Vergabe- und Vertragsordnung für Bauleistungen (VOB), Vergabe- und Vertragsordnung für Leistungen (VOL).</p> <p>В чл. 98 и чл. 99 от GWB са дадени дефиниции за възложители, като разбирането на немското право се припокрива с дефиницията на Директивата за публично-правни организации.</p> <p>Частните болници не попадат в дефиницията за публично-правна организация, с ограничени изключения като църковните болници (католически и др.), които не целят печалба и попадат под нормите за обществени поръчки.</p> <p>Според австрийското законодателство частните болници не попадат в дефиницията за публичноправна организация, съгласно чл. 4 на BVergG и не прилагат законодателството в сферата на обществените поръчки.</p> <p>Австрия е успешно хармонизирала приложимото за</p>		
--	---	--	--

	<p>страната законодателство - BVergG 2018 - Bundesvergabegesetz 2018 с Директива 2014/24/ЕС. В чл. 4 на BVergG са дадени дефинициите за възложители, като разбирането на австрийското право също се припокрива с дефиницията на Директивата за публичноправни организации.</p> <p>Във Великобритания, макар и вече извън ЕС, но не и по времето на въвеждане на съответните правни норми - частните болници в UK попадат в графата „private providers”, поради което не попадат в приложимото поле на директивата, като е приложимо законодателство The Public Procurement Regulations, The Public Contracts Regulation, The Single Source Contract и хармонизирано с Директива 2014/24/ЕС. Основният възложител в UK е NHS.</p>		
<p>Българска болнична асоциация</p>	<p>1. На първо място, в публикуваните мотиви към Законопроекта констатираме липса на обосновка на необходимостта от предложените промени.</p> <p>Според предложения текст в Проекта <i>„независимо дали са частни или държавни, попадат сред възложителите, ако повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, и от бюджета на Националната здравноосигурителна каса “</i>, и е цитиран единствен аргумент - <i>„Промяната е във връзка с предложение на Министерството на здравеопазването, като с нея се отстранява констатирано несъответствие с разпоредбите на Директива 2014/24/ЕС“</i>.</p> <p>В тази хипотеза обаче, могат да попаднат много други субекти от нашия търговски оборот, както сме изложили по-долу - достатъчно ли е това условие?</p> <p>В мотивите обосноващата промяна не съдържа</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Необходимостта от промени е във връзка с направени констатации от страна на ЕК в открита и все още висеща процедура за установяване на нарушение относно начина, по който са въведени разпоредби на директивата в националното законодателство, вкл. и такива, засягащи определянето на частните болници като възложители. В тази връзка са допълнени мотивите към законопроекта.</p> <p>Виж бележките към становищата на Националното сдружение на частните болници и на КРИБ</p>

	<p>конкретна информация за несъответствие в конкретна разпоредба на цитираната Директива или друг нормативен акт на България или Европейския съюз.,</p> <p>Ето защо, се налага да ви обърнем внимание, че в Преамбюла на Директива № 2014/24, чл. (10) се казва, че:</p> <p>„За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публично-правна организация“, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на който е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер.“</p> <p>Считаме, че тълкувайки Директива № 2014/24/ЕС на Европейския парламентна съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки, частните болници не са публичноправни организации и по тази причина спрямо тях не следва да прилагат нормите на ЗОП.</p> <p>Директивата е основният акт в сферата на обществените поръчки на ниво ЕС и законодателството на страните членки следва да се хармонизира с нея. За да бъде прилагана нормативната уредба в сферата на Обществените поръчки, съответния частно-правен субект трябва да има характеристика на „публично-правна организация“.</p> <p>Ето какво гласи дефиницията на „публичноправни организации“, според Директивата:</p> <p>Такива организации са тези, които имат всички долу изброени характеристики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат 		
--	--	--	--

	<p>промишлен или търговски характер;</p> <p>2. Имат правосубектност, както и</p> <p>3. Финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публично-правни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публично-правни организации.</p> <p>Изискването поставено в анализираната Директива, с която следва да се съобразим, е кумулативно т.е. трябва да притежават едновременно и трите характеристики.</p>		
	<p>2. Частните лечебни заведения покриват две от трите критерия - втория и третия, но не покриват първото изискване, тъй като те са такъв вид правни субекти, за които се предполага че ще управляват по такъв начин приходите и разходите си, че да могат да реализират и печалба, а не да работят единствено в обществен интерес. Тези лечебни заведения са организации поставени в работа при нормални пазарни условия - т.е. по презумпция се стремят да имат печалба, но понасят и риска от загуби в резултат на дейността - и ако тя не се води правилно - ерго - мотивирани са по подразбиране да избират най- изгодната за тях цена, и нямат нужда от външен контрол, какъвто налага ЗОП. Тази теза намира подкрепа в практиката на Съда на Европейския съюз, в следните решения:</p> <p>- Решение по дело C-360/96 от 10.11.1998 г. - Gemeente Arnhem and Gemeente Rheden vs. BFI Holding B.V.</p> <p>- Решение по дело C-283/00 от 16.10.2003 г. -</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж бележките към становищата на Националното сдружение на частните болници и на КРИБ</p>

	<p>Комисия на ЕО срещу Кралство Испания Освен това, регламентацията е ясно тълкувана и прилагана в другите европейски държави, примери за което прилагаме по-долу:</p> <p>Германското законодателство е хармонизирано с Директива 2014/24/ЕС, като приложимо законодателство е Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (GWB), Verordnung über die Vergabe öffentlicher Aufträge (VgV), Vergabe- und Vertragsordnung für Bauleistungen (VOB), Vergabe- und Vertragsordnung für Leistungen (VOL).</p> <p>В чл. 98 и чл. 99 от GWB са дадени дефиниции за възложители, като разбирането на немското право се припокрива с дефиницията на Директивата за публично-правни организации.</p> <p>Частните болници не попадат в дефиницията за публично-правна организация, като съществуват изключения, като църковните болници (католически и др.), които не целят печалба и попадат под нормите за обществени поръчки.</p> <p>Според австрийското законодателство частните болници не попадат в дефиницията за публично-правна организация, съгласно чл. 4 на BVergG и не прилагат законодателството в сферата на обществените поръчки.</p> <p>Австрия е успешно хармонизирала приложимото за страната законодателство - BVergG 2018 - Bundesvergabegesetz 2018 с Директива 2014/24/ЕС. В чл. 4 на BVergG са дадени дефинициите за възложители, като разбирането на австрийското право се припокрива с дефиницията на Директивата за публично-правни организации.</p> <p>Във Великобритания, макар и вече извън ЕС, но не и по времето на въвеждане на съответните правни норми - частните болници в UK попадат в</p>		
--	--	--	--

	<p>графата „private providers”, поради което не попадат в приложимото поле на директивата, като е приложимо законодателство The Public Procurement Regulations, The Public Contracts Regulation, Single Source Contract и хармонизирано с Директива 2014/24/ЕС. Основният възложител в UKeNHS.</p> <p>Това са само няколко от много примери, но изводът е, че в Европейския съюз, в съответствие с нормативната уредба на страните-членки, лечебните заведения, които са частна собственост не попадат под обсега на “обществените поръчки”. Това е така, защото от една страна те по занятие носят отговорност за навременна диагностика и лечение на своите пациенти, и от друга за финансиране на разходите за лечението по най-оптимален за страните начин. В този смисъл, всяко ръководство на частна болница е длъжно да осигури доставки на медикаменти и консумативи на възможно най-добра (най-ниска) цена, с цел минимизиране на загуби.</p> <p>И все пак, да пълнота следва да се отбележи, че ако водещ критерий при определяне на „публичноправна организация“ е само произхода на получените обществени средства от съответната организация, защо в обсега на субектите по ЗОП не попадат фармацевтичните компании, при които по-голямата част от приходите идват от “обществени средства” - било през заплащане на лекарства на аптеките от НЗОК, или чрез Клинични пътеки през лечебните заведения за болнична помощ.</p> <p>Становище по законопроекта в същия смисъл вече е депозирано и от КРИБ - Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, най-голямата работодателска организация в</p>		
--	--	--	--

	<p>страната и член на съвета за тристранно сътрудничество, поради което, както и поради огромния негативен ефект върху болниците, който промяната би предизвикала, считаме, че законопроектът следваща се преразгледа и да се направи нова оценка на въздействието му, както и проверка на съответствието му с Директива 2014/24/ЕС.</p>		
<p>НСЕОП</p>	<p>1. От страна на много лечебни заведения бе изразена и подкрепена позицията, че при анализа на проведените процедури за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в рамките на предходните 3 (и повече) години се обосновава извод, че тези процедури обичайно са с много на брой обособени позиции – броят им средно е около 300, а при някои от възложителите достига и до 800. При този много висок брой на обособените позиции и с оглед задължението за възлагане в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), при настоящите софтуерни функционалности на системата и създадената в момента организация за работа в нея, обемът на работата при провеждането на една процедура за възлагане на обществена поръчка се увеличава многократно. По мнение на мнозина, това бе една от главните причини, поради които всички лечебни заведения побързаха да стартират процедурите за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия преди да влезе в сила задължителното използване на платформата.</p> <p>Обобщено казано, макар възложителят да стартира една обществена поръчка, в системата той реално подготвя документация за толкова на брой отделни поръчки, респективно извършва множество възлагателни действия по толкова на брой отделни</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В директивата, и съответно в ЗОП не се предвижда възможност за подаване на оферти по номенклатури в рамките на обособена позиция. По тази причина ЦАИС е разработена в съответствие с правилата на закона, поради което не е предвидена такава функционалност. Подобна практика не е известна и в останалите държави членки.</p> <p>Следва да се отбележи, че от страна на Министерството на здравеопазването не са постъпили бележки във връзка с посочените затруднения.</p> <p>Доколкото законът е рамков, а проблемът засяга само поръчки със специфичен предмет на определени възложители, би било непропорционално ангажиране на ресурси за разработване на специални технически решения за възлагането на тези поръчки, поради което трябва да се търси друго решение.</p>

	<p>поръчки, колкото наброяват обособените позиции, включени в тази поръчка.</p> <p>Тъй като участниците в процедурите по обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти са ограничени като брой търговци, то съответно обичайният брой договори в една такава обществена поръчка за доставка на лекарствени продукти много рядко надвишава дванадесет. <i>(За повече подробности прилагаме към настоящото и писма на конкретни възложители от сектор здравеопазване.)</i></p> <p>Друг съществен момент, свързан с изложените по-горе съображения, касае прилагането на разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/, която се използва единствено от Министерство на здравеопазването. Актуалната редакция на нормата е както следва:</p> <p><i>„ Чл. 30. (1) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2020 г. , в сила от 1.04.2020 г.) При процедури за сключване на рамкови споразумения и възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия чрез електронната платформа, поддържана от Централния орган за покупки в сектор "Здравеопазване", може да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка. Тази възможност се посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата. “</i></p> <p>Според наличната публично достъпна информация, след 01.04.2020 г. по този ред са открити процедури от Министерство на</p>		
--	--	--	--

	<p>здравеопазването, които се провеждат с по 2 обособени позиции всяка от тях. Тези обществени поръчки са с уникални номера в РОП на АОП, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <input type="checkbox"/> 00080-2020-0004 – обособена позиция №1 с 90 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 16 номенклатури/лекарствени продукти/ - <input type="checkbox"/> 00080-2020-0009 – обособена позиция №1 с 78 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 16 номенклатури/лекарствени продукти/ - <input type="checkbox"/> 00080-2020-0010 – обособена позиция №1 с 82 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 69 номенклатури/лекарствени продукти/ 00080-2020-0011 – обособена позиция №1 с 79 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 90 номенклатури/лекарствени продукти/ <input type="checkbox"/> 00080-2020-0012 – обособена позиция №1 с 39 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 62 номенклатури/лекарствени продукти/. <p>От направената справка в Профила на купувача на Министерство на здравеопазването е видно, че включените общо 621 лекарствени продукти са разпределени в общо 5 обществени поръчки с общо 10 обособени позиции. От тези данни безспорно става ясно, че за Министерство на здравеопазването обществените поръчки за лекарствени продукти, които са с много обособени позиции, също са трудоемки за подготовка и провеждане дори в електронна платформа. Именно</p>		
--	--	--	--

	<p>това е причината в посочените процедури броят на обособените позиции да е значително редуциран, съответно да е използвана възможността за оферирание по номенклатури, предвидена в чл. 30 от ППЗОП. Следва да се посочи, че аналогични бяха действията на Министерство на здравеопазването и срещаните от тях затруднения по отношение на ползването на номенклатурите и преди промяната на ППЗОП от 01.04.2020 г., видно от обществена поръчка с уникален номер в РОП на АОП 00080-2019-0022.</p> <p>В допълнение на горното няма как да не се отбележи и друг широко известен проблем – административният персонал в здравните заведения е крайно ограничен ресурс, закономерност, която важи с особена сила за експертите по обществените поръчки. Като потвърждение на това, на места често за такива експерти е отредена само по една щатна бройка, а само в единични случаи в съответното заведение има създадено звено за обществени поръчки.</p> <p>При така изложените мотиви, с цел улесняване работата на възложителите и участниците в процедури по възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в платформата ЦАИС ЕОП, предлагаме да бъде направена подходяща като форма и правна техника нормативна промяна, въвеждаща в ЗОП правилото на чл. 30, ал. 1 от ППЗОП, в редакцията към 30.03.2020 г., с което за всички обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции. По този начин на лечебните заведения ще се даде възможността да провеждат обществени поръчки с малко на брой обособени</p>		
--	--	--	--

	<p>позиции – не повече от 2-3, в които да могат да се включват множество номенклатури. Това значително ще облекчи и ще направи много по ефективен процеса на възлагане на обществени поръчки поради намаления брой работни операции в ЦАИС ЕОП, които следва да се реализират, респективно поради по-ниския риск от грешки и пропуски, а и по-ниския разход на време и средства за възлагане на една обществена поръчка за доставка на лекарства и медицински изделия. Тези благоприятни резултати не само ще допринесат за постигане на целите на ЗОП за икономическа ефективност, но и ще спомогнат за подобряване на качеството на здравните услуги на лечебните заведения и повишаване нивото на здравни грижи за населението като цяло.</p> <p><u>Конкретното ни предложение е както следва:</u></p> <p>В чл. 24 на ЗОП се правят следните изменения и допълнения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сегашният текст става ал. 1. 2. Създава се ал. 2: „(1) В обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, възложителят може да предвиди възможност за представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка – при възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия.“ 		
	<p>2. Наред с горното, отправяме и предложение за създаване на ново основание за изменение на договор за обществена поръчка, напр. в т. 8 в чл. 116, ал. 1 от ЗОП. Същото е обусловено от</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Основанията за изменение на договор за обществена поръчка в ЗОП въвеждат тези, уредени в Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС. Според становището</p>

	<p>динамичната промяна на цените на лекарствените продукти в Позитивен лекарствен списък /ПЛС/ всеки месец на 2-ро и 16-то число.</p> <p>В тази връзка следва да се посочи, че при повишаване цените на лекарствените продукти в ПЛС, прекратяването на договора за доставка на лекарствени продукти и провеждането на нова процедура по ЗОП за доставката отнема много време, през което пациентите остават без лечение.</p> <p>Съществен момент в случая е и това, че цените в ПЛС са държавно регулирани и се определят от Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти. Това се явява допълнителна гаранция, че при промяната на договори за обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти в достатъчна степен ще е защитен публичният интерес. Сред мотивите ни за едно такова ново основание за промяна на договор за обществена поръчка е и това, че предвид в задълбочаващата се тенденция на влошаване на здравния статус на населението и нарастване броя на болните в Република България, следва да се държи сметка за това, че ЗОП освен осигуряващ прозрачност при провеждането на обществените поръчки, преди всичко трябва да бъде и ефективен, както и да съобразява реалната ситуация в страната и да дава законова възможност да бъде опазено здравето и живота на хората по най-добрия възможен начин. В Закона за обществените поръчки се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. В чл. 116, ал. 1 от ЗОП се добавя нова точка 8, със следния текст:</p> <p>„т.8. са с предмет доставка на лекарствени продукти и се налага изменение на цената в посока увеличение – в случаите на повишение на цената на</p>		<p>на ЕК не е допустимо в националния закон да се въвеждат нови основания за изменение на договора за обществена поръчка. Проблемът, който се описва в предложението, може да се реши с прилагане на съществуващите разпоредби, напр. с чл. 116, ал. 1, т. 1 от ЗОП, като предварително се предвиди клауза за изменение на договора при описаните обстоятелства.</p>
--	--	--	--

	<p>лекарствените продукти в Позитивен лекарствен списък (ПЛС) и до размера на това повишение.“</p> <p>2. В § 2 от допълнителните разпоредби се създава нова т. 35а, със следния текст:</p> <p>“т. 35а. Позитивен лекарствен списък (ПЛС) е списъкът с лекарства, които НЗОК заплаща по реда на Наредба № 10 от 24.03.2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, договаряне на отстъпки и прилагане на механизми, гарантиращи предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (загл. изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., изм. и доп., бр. 48 от 2014 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 17 от 2019 г.), в сила от 16 юли 2020 г.”</p>		
	<p>3. Съгласно действащата редакция на чл. 21, ал. 16 от ЗОП, не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца на две или повече поръчки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж; 2. с идентичен или сходен предмет, които не са били известни на възложителя към момента, в който са стартирали действия по възлагането на предходна обществена поръчка с такъв предмет. <p>Според НСЕОП с тези текстове не се постига пълно транспониране на директивата, и по-конкретно на Член 5 от Директива 2014/24/ЕС където се допуска периодът, на база на който се определя прогнозната стойност, да е както 12 месеца, така и предходната финансовата година. Според позицията ни, като залага само 12 месеца като референтен срок в правилата за определяне на прогнозната стойност, българският законодател стеснява правната рамка на директивата, въвеждайки недопустими</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Директивата е предоставила алтернатива за определяне на периода - предходните 12 месеца или предходната финансова година. Продължителността на периода е еднаква, а действието на повечето договори попада в две финансови години, поради което в ЗОП е възприет по-често прилагания подход. Алтернативното възприемане и на двата подхода е предпоставка за неправилно разбиране и прилагане в конкретни случаи, т.е. правна неяснота, особено при налагането на санкции. Няма да е ясно кой период следва да вземат предвид контролните органи напр. при преценката за наличие на разделяне на поръчката. Освен това, липсват мотиви относно проблема, който се цели да бъде разрешен с направените предложения.</p>

	<p>рестрикции. Така според нас не се съобразяват редица правила и на българските закони, регламентиращи публичните финанси в страната ни, в т.ч. чл. 10 от Закона за публичните финанси, където се предвижда, че бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз се съставят и изпълняват за една бюджетна година.</p> <p>Аналогични са и мотивите ни относно разпоредбата на чл. 21, ал. 8 от ЗОП, също касаеща периода, в който следва да се планират поръчките. Наред с това, по наше мнение изключително високо ниво на правна несигурност носи и частта от разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 16, т. 2 от ЗОП, която предвижда правилото за „идентични и сходни“ обществени поръчки. В тази връзка следва да се отбележи, че никъде в закона не е дефинирано както се разбира под „сходни“ обществени поръчки. Това само по себе си предоставя необоснована свобода на контролните органи и финансиращите институции да твърдят наличие на „разделяне“ на обществени поръчки, без по никакъв начин да е налице такова. Това, наред с реализираното с предишни промени отпадане на текста „с цел“ в разпоредбите на чл. 21 от ЗОП, касаещи недопускане на разделяне, води до контрапродуктивно самоналагане на финансови корекции и „констатиране“ на разделяне на „сходни“ обществени поръчки, от което единствено бива нарушен, а не защитен публичният интерес, поради очевидната липса на конкретни и категорични правила, които да бъдат спазвани.</p> <p><u>Според НСЕОП тези разпоредби следва да се уеднаквят с текстовете от директивите, както следва:</u></p>		<p>По отношение на предложението за дефиниция на „сходни“ обществени поръчки, искането не е ново.</p> <p>До момента не са установени практически общоприложими и приемливи критерии за определяне на посоченото понятие, вкл. и в практиката на СЕС. Въпреки че от 2000 г. базовите директиви са променяни два пъти, отново не са дадени дефиниции.</p> <p>В този период е налице достатъчно натрупана контролна практика, с която възложителите са запознати.</p>
--	--	--	--

	<p>Чл. 21, ал. 8 от ЗОП да гласи: “При обществени поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или подлежат на подновяване в рамките на определен период, прогнозната стойност се определя на базата на:</p> <p><i>1. общата действителна стойност на последователните поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка;</i></p> <p><i>или</i></p> <p><i>2. общата прогнозна стойност на последователните поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, когато тя е по-дълга от 12 месеца.”</i></p> <p>Чл. 21, ал. 16 от ЗОП да гласи: “Не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца <i>или предходната финансова година</i> на една обществена поръчка:</p> <p>1. с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж;</p> <p>2. с идентичен предмет, които не са били известни на възложителя към момента, в който са стартирали действия по възлагането на предходна обществена поръчка с такъв предмет.”</p>		
	<p>4. При предходни промени в закона се прие отпадането на термина „цел“ в разпоредбите на чл. 7, ал. 3 и чл. 21, ал. 14 и 15 от ЗОП. Съгласно първоначално приетия през 2016 г. текст на първата норма, регламентираща определянето на длъжностно лице, което да организира и/или да възлага обществени поръчки, “възможността по</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението за отпадане на изрази „с цел“ е направено от контролните органи и произтича от тяхната практика. В сферата на обществените поръчки, доколкото са обхванати множество обществени отношения и са ангажирани различни субекти, от значение е крайния резултат –</p>

	<p><i>ал. 1 не може да се използва за разделяне на обществените поръчки с цел заобикаляне на закона</i>". В последствие това бе променено и <i>"с цел заобикаляне на закона"</i> бе заменено с <i>"за разделяне на обществени поръчки и прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности"</i>.</p> <p>При аналогичните промени в чл. 21, ал. 14 и 15 от ЗОП, в първата посочена алинея <i>"Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка не трябва да се използва с цел прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности"</i> бе променено на <i>"Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка не трябва да се използва за прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности"</i>. А във втората <i>"Не се допуска разделяне на обществена поръчка на части с цел прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности."</i> в крайна сметка бе сменено с <i>"Не се допуска разделяне на обществена поръчка на части с което се прилага ред за възлагане за по-ниски стойности, освен в случаите по ал. б"</i>.</p> <p>Категоричното мнение на професионалната общност продължава да е, че при сегашната нормативна регламентация на незаконосъобразното „разделяне“ на обществени поръчки (термин, който не е изрично дефиниран в закона) има много високо ниво на правна неяснота относно изискуемите действия, които възложителят следва да реализира, за да осигури съответствие с всички законовите изисквания, съответно за да постигне ефективност и ефикасност на възлагателните действия. НСЕОП поддържа позицията, че с вече реализираната промяна се затруднява и без това сложния процес по управление на цикъла на обществените поръчки,</p>		<p>фактът, че поръчка, която е следвало да бъде оповестена със съответната публичност и проведена по предвидения ред с оглед стойността ѝ, се възлага по нисък ред, без изискуемото ниво на публичност, при което се нарушават основните принципи и цел на закона. С оглед на това, субективната страна относно наличие на специална цел няма отношение и не е от значение.</p>
--	---	--	---

	<p>и то най-вече в ключовите етапи на прогнозиране и планиране.</p> <p>На следващо място, оставаме на позиция, че реализираната промяна в посочените законови текстове доведе до колизия с текстовете на европейските директиви, по-специално с разпоредбата на Член 5, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС. Същата предвижда, че изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не се извършва С ЦЕЛ изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Обществената поръчка не може да се разделя С ЦЕЛ да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано по обективни причини. С оглед на изложеното предлагаме промени, с които едновременно се уеднаквява подхода на националните разпоредби и същевременно се гарантира пълно транспониране и спазване на нормите и принципите на европейските директиви в областта.</p> <p>Поради необходимостта от прецизиране на уредбата, касаеща недопускане разделянето на обществени поръчки, НСЕОП предлага редакция на разпоредби на чл. 7 и чл. 21 от ЗОП както следва:</p> <p>Чл. 7, ал. 3 от ЗОП да гласи: “Възможността по ал. 1 не може да се използва с цел прилагане на ред за възлагане за по-ниски“.</p> <p>Чл. 21, ал. 14 от ЗОП да гласи:</p> <p>“Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка не трябва да се използва с цел за прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности.”</p> <p>Чл. 21, ал. 15 от ЗОП да гласи: “Не се допуска разделяне на обществена поръчка на части, с което се цели прилагането на ред за възлагане за по-ниски стойности, освен в случаите по ал. 6.”</p>		
--	--	--	--

	<p>5. Съгласно чл. 100, ал. 1 от ЗОП възложителят може еднократно да направи промени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес, в документацията за обществената поръчка и в описателния документ. Макар нормата да не поставя ограничение относно характера на промените и те да могат да засягат всички обявени изисквания в процедурата, ако са направени еднократно в рамките на определен срок, тази еднократност значително ограничава възложителя във възможността му да поправи евентуални пропуски в документите за поръчката. Добре известна е целта на еднократността да осигури стабилитет на поръчката, но практиката отдавна е показала, че е нереалистично да се очаква пропуските да са по скоро изключение, а броят им да се свежда до една. По този начин тази разпоредба е само рестрикция, която повече създава проблеми за възложителите и тяхната дейност, отколкото изпълнява своята функция да облекчава възлагателната дейност. Така един иначе необходим и полезен законодателен текст се превръща в генератор на поводи за обжалване и ненужни транзакционни разходи. Поради тези причини, считаме за крайно наложително принципът на еднократност на промените различни от сроковете да отпадне и разпоредбата да допуска многократни промени в тръжните документи. Намираме, че удължаването на сроковете при съществените от направените изменения е достатъчен да гарантира спазването на фундаменталните принципи на възлагането, прогласени в чл. 2, ал. 1 от ЗОП.</p> <p>В продължение на горното, ще обърнем внимание на това, че ситуацията около извънредното</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предвидената възможност за извършване на промени в хода на процедурата позволява да бъдат преодолявани слабости без да се стига до прекратяване. По този начин за възложителя се спестяват време и ресурси. Честите промени в условията на поръчката, обаче, са индикатор за липса на добро планиране, достатъчна подготовка или яснота по отношение на потребностите, които ще задоволява, или пък непознаване и неразбиране на правилата за възлагане, или и двете. От друга страна, многото промени в поръчката ще се отразят крайно негативно на дейността на стопанските субекти вкл. относно планиране на участието им в процедурите и подготовката на офертите. Публичното оповестяване на условията дава възможност на всички заинтересовани лица да се запознаят с тях, съотв. грешките да бъдат открити своевременно и предложени на възложителя за отстраняване. Предвиденият 14-дневен срок е достатъчен и за възложителя да прегледа документацията и да установи евентуални недостатъци в условията.</p> <p>С ограничението, което е въведено за еднократни промени е постигнат баланс между интересите на двете страни.</p>
--	--	---------------------	---

	<p>положение в страната, обявено от Народното събрание поради разпространението на COVID-19, показва по явен и безспорен начин правотата на тезата ни относно необходимостта от правна възможност за многократни промени, която неотклонно защитаваме още от 2016 г. В потвърждение ще припомним, че в началото на 2020 г. множество възложители стартираха процедури за възлагане на обществени поръчки, след което бе обявено извънредно положение и реално се стигна до обективна невъзможност тези възложители да променят срока за подаване на оферти. Така се наложи да се търсят “ad hoc” квазиюримически решения, а АОП да излиза с методически указания, с които да указва като основание за промените по удължаване срока за подаване на оферти да се посочва чл. 100, ал. 1 от ЗОП – подход, който по всеобщо мнение, бе със съмнителна правна аргументираност.</p> <p>НСЕОП предлага с обявление за изменение или допълнителна информация (т.нар. кориджендум) да могат да се правят многократни промени в указаните документи по процедурата, като при съществените такива да се дължи съответно удължаване на сроковете с толкова време, колкото време е минало от откриването до промяната. Поддържа се да се възприеме вариант, при който нормата не поставя ограничения относно характера на промените и те да могат да засягат всички обявени изисквания в процедурата.</p>		
	<p>б. Съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 2 от ЗОП, възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства, в тридневен срок от получаване на уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП за образуване на производство по постъпила жалба или от отстраняване на</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>нередовностите по нея. Много често в практиката с цел бързина на производството по обжалване, възложителите получават уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП за образуване на производство в края на деня на последния работен ден на седмицата. Съгласно сега действащата разпоредба възложителите имат много кратък срок за изразяване на становище по жалбата. В тази връзка и предвид вече влезлите в сила допълнителни изисквания, касаещи допустимост на жалба (изм. и доп. ДВ. бр.49 от 12 Юни 2018 г.), както и с оглед спазване на принципа за равенство, регламентиран в чл. 8, ал. 1 от АПК, предлагаме срока за предоставяне на становище по жалбата да бъде 3 работни дни от получаването на уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП.</p> <p>НСЕОП предлага промяна на чл. 200, ал. 2 от ЗОП, както следва:</p> <p><i>Образуване на производство</i></p> <p>Чл. 200. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство с разпореждане в тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея. В разпореждането се определя член на комисията, който наблюдава проучването по жалбата и при необходимост дава указания. За образуваното производство се уведомява възложителят.</p> <p>(2) Възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства, в срок от <u>3 работни дни от получаването на уведомлението по ал. 1.</u></p>		
	<p>7. Както е известно, с разпоредбата на чл. 246 от ЗОП се създаде Методически съвет, впоследствие преименуван и/или “трансформиран” в “експертен съвет за сътрудничество”, с участието на Сметната</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Идеята на създадения методически съвет (впоследствие трансформиран в експертен) е да спомогне за установяване на единна практика по прилагане на ЗОП от органи,</p>

	<p>палата, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция. Като цел на съвета бе поставено унифицирането на практиките по прилагане на контролната дейност, а като основна негова задача законодателят определи изработването на насоки, в съответствие с които се осъществява контрола по закона.</p> <p>Както прогнозирахме още към 2016 г., изместването на акцента от предоставяне на компетентни и навременни методически насоки единствено към уеднаквяване на практиките на органите за контрол в ЗОП няма да донесе каквито и да е практически ползи за законосъобразното и по-ефективно управление на системата за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Макар координирането и унифицирането в прилагането на закона, постигано чрез съвета, да трябваше да е на институционално ниво, а не като методическа дейност, идеята бе и да се създадат единни и ясни правила, които също така да са публични и прозрачни и възложители, потенциални изпълнители и експерти да знаят какъв ще е стандартът при тълкуване и прилагане на правилата при възлагане на обществеността. В потвърждение на горното, в чл. 246, ал. 7 изрично бе разписано, че насоките, разработени от съвета, се публикуват в Интернет, т.е. са публични и напълно достъпни.</p> <p>Вместо публичност и прозрачност обаче, информацията за работата на Методическия (вече експертен) съвет и до ден днешен е твърде оскъдна и не отговаря на очакванията на всички в Системата на обществените поръчки, да допълни методическите указания на АОП, и да внесе някаква яснота в тълкуването и прилагането на</p>		<p>които дават методология и извършват предварителен и последващ контрол на обществените поръчки. По тази причина в състава му участват само посочените органи. Целта е да се постигне еднакво прилагане и разбиране на действащ закон.</p> <p>Направеното предложение за участие на неправителствени организации и други субекти предполага дискусия за обсъждане на различни гледни точки и е подходящо, когато се изготвят и предлагат промени в нормативната уредба, за което има предвиден ред, част от който е общественото обсъждане на ПОК.</p> <p>Резултатът, който се цели с предложението може да се постигне с други форми, като напр. кръгли маси, конференции, и др.</p>
--	---	--	--

	<p>онези разпоредби на закона и правилника, които затрудняват най-много практикуващите експерти.</p> <p>И докато органът бе свикван “ad hoc” и по поръчка на ръководители на определени ведомства, съответно заседаваше при закрити врата, за да разрешава конкретни техни казуси, до експертната общност и всички в Системата не стигаха онези отговори, които са толкова нужни на всички, които подпомагат разходването на ресурса на обществото.</p> <p>Така смисълът и ползите от съществуването на съвета, уреден в чл. 246, и към днешна дата остават твърде неясни, а потенциалът за развитие на възлагателните и контролни практики в Системата на обществените поръчки, заложен при създаването му, в голяма степен нереализиран.</p> <p>Позицията на НСЕОП е, че съветът по чл. 246 от ЗОП не успява да отговори на очакванията за постигане на координация и уеднаквяване на контролните практики по тълкуване и прилагане закона в условия на публичност и прозрачност. Затова НСЕОП поддържа своето предложение, направено при приемане на закона, за по-широко представителство на съвета и включване в състава му на представители на повече институции и организации от администрацията и публичния сектор, в това число на неправителствени организации. Смятаме, че това ще доведе до динамизиране на дейността на съвета и най-вече на увеличаване на публичността. Позицията на Сдружението е, че това ще има за резултат повишена ефективност и резултатност, съответно до реално постигане на унифициране на тълкуването и прилагането на най-проблематичните разпоредби в законодателството. Според нас това ще намали грешките при</p>		
--	--	--	--

	възлагане, а от там ненужното обжалване, санкциониране и налагане на финансови корекции, със съпътстващите ги неблагоприятни последици както на индивидуално, така и на колективно ниво.		
--	--	--	--

<p>„Комплексен онкологичен център – Стара Загора” ЕООД „Медицинска техника инженеринг” ООД „Алта Фармасютикълс” ЕООД</p>	<p>1) При анализа на проведените процедури от лечебните заведения за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в рамките на предходните 3 години се наблюдава факта, че тези процедури обичайно са с много на брой обособени позиции - броят им средно е около 300, а при някои от възложителите достига и до 800. При този много висок брой на обособените позиции и с оглед задължението за възлагане в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), при настоящите софтуерни функционалност на системата и създадената в момента организация за работа в нея, обемът на работата при провеждането на една процедура за възлагане на обществена поръчка се увеличава многократно. Това бе една от главните причини всички лечебни заведения побързаха да стартират процедурите за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия преди да влезе в сила задължителното използване на платформата.</p> <p>За да илюстрираме казаното по-горе, ще разгледаме какво се наблюдава в момента при създаване, провеждане и приключване на една обществена поръчка за доставка на лекарствени продукти, която има например 260 обособени позиции. При проектирания, реализиран и прилаган в момента начин на работа в ЦАИС ЕОП, при изготвянето на поръчката възложителят оформя процедурата по изключително сложен и трудоемък начин. Всяка една от тези 260 обособени позиции се подготвя като самостоятелна обществена поръчка, т.е. изготвя се ЕЕДОП, техническо и ценово предложение - или иначе казано, макар възложителят да стартира една обществена поръчка, в системата той реално</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж мотивите към предложението по т. 1 от становището на НСЕОП</p>
---	---	---------------------	---

	<p>подготвя документация за 260 броя поръчки.</p> <p>Наред това, в хода на провеждане на процедурата комисията, определена със заповед на възложителя, 260 пъти трябва да въведе заповедта за назначаване на комисия, да декриптира 260 оферти, всеки член на комисията трябва да подпише респективно във всяка една от тези 260 обособени позиции декларация за липса на обстоятелства по чл. 103, ал. 2 от ЗОП, да прикачи / подпише протокол № 1 за всяка една от тези 260 обособени позиции поотделно, да изпрати 260 пъти този Протокол № 1 при констатирани несъответствия в ЕЕДОП, да изпрати 260 броя автоматични съобщения и да декриптира ценовите предложения 260 пъти. По същият начин трябва съответно да изготви / прикачи и 260 броя от Протокол № 2, 260 броя от Протокол №3, 260 броя доклади и 260 броя решения, като за всяка позиция решението в ЦАИС ЕОП се изготвя и прикача в платформата отделно.</p> <p>Проблемите обаче не спират до тук, тъй като предвид функционалностите на платформата ЦАИС ЕОП, за тези 260 обособени позиции ще следва да бъдат сключени и 260 договора. Тъй като участниците в процедурите по обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти са ограничени като брой търговци, то съответно обичайният брой договори в една такава обществена поръчка за доставка на лекарствени продукти много рядко надвишава дванадесет.</p> <p>За разгледаната хипотезата, в която в една обществена поръчка за доставка на лекарствени продукти с 260 обособени позиции, не само е възможно, но е и много вероятно с някои от доставчиците да имаме сключени над 80 договора. Тези особености на възлагането на поръчки в</p>		
--	--	--	--

	<p>платформата ЦАИС ЕОП неминуемо ще затруднят възложителите по отношение на заявяването на лекарствените продукти и обработването на множество фактури, тъй като за всяко лекарство ще се издава отделна фактура.</p> <p>Само като пример в тази насока ще посочим, че в момента в счетоводство се обработват средно месечно по 300 броя фактури за доставка на лекарствени продукти. Предвид факта, че повечето от лечебните заведения са регистрирани по Закона за данък добавена стойност и до 14-то число на месеца следващ издаването им следва да подадат отчетни регистри по ЗДДС в НАП, увеличаването на броя на договорите и по този начин броя на фактурите ще затрудни работата и на фирмите доставчици и на лечебните заведения и в този аспект. Не трябва да се омаловажава и фактът, че разходите на възложителите ще нараснат от неизбежно по-големия брой платежни нареждания, тъй като в последните години наблюдаваме една тенденция на постоянно нарастване размера на таксите за вътрешнобанкови и междубанкови преводи.</p> <p>Друг съществен момент, свързан с изложените по-горе съображения, касае прилагането на разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/, който се ползва единствено от Министерство на здравеопазването. Актуалната редакция на нормата е както следва:</p> <p><i>„Чл. 30. (1) (Изм. -ДВ, бр. 29 от 2020 г. , в сила от 1.04.2020 г.) При процедури за сключване на рамкови споразумения и възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за</i></p>		
--	--	--	--

	<p><i>медицинските изделия чрез електронната платформа, поддържана от Централния орган за покупки в сектор "Здравеопазване", може да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка. Тази възможност се посочва в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурат.</i>“</p> <p>Според наличната публично достъпна информация, след 01.04.2020 г. по този ред са открити процедури от Министерство на здравеопазването, които се провеждат с по 2 обособени позиции всяка от тях. Тези обществени поръчки са с уникални номера в РОП на АОП, както следва:</p> <p>S 00080-2020-0004 - обособена позиция №1 с 90 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 16 номенклатури/лекарствени продукти/ 00080-2020-0009 - обособена позиция №1 с 78 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 16 номенклатури/лекарствени продукти/ 00080-2020-0010 - обособена позиция №1 с 82 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 69 номенклатури/лекарствени продукти/</p> <p>J 00080-2020-0011 - обособена позиция №1 с 79 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 90 номенклатури/лекарствени продукти/</p> <p>S 00080-2020-0012 - обособена позиция №1 с 39 номенклатури/лекарствени продукти/ и обособена позиция №2 с 62 номенклатури/лекарствени продукти/</p> <p>От направената справка в Профила на купувача на</p>		
--	---	--	--

	<p>Министерство на здравеопазването е видно, че тези общо 621 лекарствени продукта са разпределени в общо 5 обществени поръчки с общо 10 обособени позиции. От тези данни безспорно става ясно, че за Министерство на здравеопазването обществените поръчки за лекарствени продукти, които са с много обособени позиции, също са трудоемки за подготовка и провеждане дори в електронна платформа. Следва да отбележим, че аналогични бяха действията на Министерство на здравеопазването и срещаните от тях затруднения по отношение на ползването на номенклатурите и преди промяната на ППЗОП от 01.04.2020 г., видно от обществена поръчка с уникален номер в РОП на АОП 00080-2019-0022.</p> <p>В допълнение на горното няма как да не отбележа и друг широко известен проблем - административният персонал в здравните заведения е крайно ограничен ресурс, закономерност която важи с особена сила за експертите по обществените поръчки. Като потвърждение на това ще посоча, че на места често за такива експерти е отредена само по една щатна бройка, а само в единични случаи в съответното заведение има създадено звено за обществени поръчки.</p> <p>При така изложените мотиви, с цел улесняване работата на Възложителите и Участниците в процедури по възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и медицински изделия в платформата ЦАИС ЕОП, предлагаме да бъде направена подходяща като форма и правна техника нормативна промяна, въвеждаща правилото на чл. 30, ал. 1 от ППЗОП, в редакцията към 30.03.2020 г., с което за всички обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти и</p>		
--	---	--	--

	<p>медицински изделия да се допусне представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции. По този начин на лечебните заведения ще се даде възможността да провеждат обществени поръчки с малко на брой обособени позиции - не повече от 2 до 3, в които да могат да се включват множество номенклатури.</p>		
--	---	--	--

	<p>2) Наред с това, отправяме и предложение за създаване на ново основание за изменение на договор за обществена поръчка, напр. в т. 8 в чл. 116, ал. 1 от ЗОП. Същото е обусловено от динамичната промяна на цените на лекарствените продукти в Позитивен лекарствен списък /ПЛС/ всеки месец на 2-ро и 16-то число. В тази връзка следва да се посочи, че при повишаване цените на лекарствените продукти в ПЛС, прекратяването на договора за доставка на лекарствени продукти и провеждането на нова процедура по ЗОП за доставката им отнема много време, през което пациентите остават без лечение.</p> <p>Съществен момент в случая е и това, че цените в ПЛС са държавно регулирани и се определят от Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти. Това се явява допълнителна гаранция, че при промяната на договори за обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти в достатъчна степен ще е защитен публичният интерес.</p> <p>Сред мотивите ни за едно такова ново основание за промяна на договор за обществена поръчка е и това, че предвид задълбочаващата се тенденция на влошаване на здравния статус на населението и нарастване броя на болните в Република България, следва да се държи сметка за това, че ЗОП освен, осигуряващ прозрачност при провеждането на обществените поръчки, преди всичко трябва да бъде и ефективен, както и да съобразява реалната ситуация в страната и да дава законова възможност да бъде опазено здравето и живота на хората по най-добрия възможен начин.</p>	Не се приема	Виж мотивите към предложението по т. 2 на НСЕОП
	<p>Предложения: В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:</p>		

	<p>1. Сегашният текст става ал. 1.</p> <p>2. Създава се ал. 2:</p> <p>„(1) В обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, възложителят може да предвиди възможност за представяне на оферти за една или повече от номенклатурите в обособените позиции, включени в предмета на обществената поръчка - при възлагане на обществени поръчки за доставка на лекарствени продукти по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина или на медицински изделия по Закона за медицинските изделия.“</p> <p>I. В Закона за обществените поръчки се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1.В чл. 116, ал. 1 от ЗОП се добавя нова точка 8, със следния текст:</p> <p>„т.8. са с предмет доставка на лекарствени продукти и се налага изменение на цената в посока увеличение - в случаите на повишение на цената на лекарствените продукти в Позитивен лекарствен списък (ПЛС) и до размера на това повишение.“</p> <p>2.В § 2 от допълнителните разпоредби се създава нова т. 35а, със следния текст:</p> <p>“т. 35а. Позитивен лекарствен списък (ПЛС) е списъкът с лекарства, които НЗОК заплаща по реда на Наредба № 10 от 24.03.2009 г. за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от Националната здравноосигурителна каса на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, договаряне на отстъпки и прилагане на механизми, гарантиращи предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (загл. изм. - ДВ, бр. 67 от 2011 г., изм. и доп., бр. 48 от 2014 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 17 от 2019 г.), в сила от 16 юли 2020 г.”</p>		
--	---	--	--

<p>Асоциация „Прозрачност без граници“</p>	<p>1. Проектът на ЗИД на ЗОП съдържа обаче и някои предложения за изменения, които могат да бъдат критикувани. Такова е предложението, което е свързано с изменение на режима на съществените промени в договорите за възлагане на обществени поръчки. По-конкретно в новата редакция на чл. 116, ал. 5, т. 2 изразът „не са били известни на останалите участници в процедурата” проектът заменя с „по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение“. Дори да приемем, че това изменение е по-скоро придържане към буквалната редакция на текста в Директива 2014/24 (чл. 72, ал. 4, б. „б“ от нея), изобщо не става ясно защо не е коригиран целият текст на въпросната разпоредба, а единствено финалът му. Оригиналният текст на въпросната разпоредба гласи, че изменението е съществено, ако то променя „икономическия баланс на договора за поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя“. Нито в сегашния, нито в предложения текст на ЗОП присъства пасажът от директивата, който говори за „промяна на икономическия баланс“ на публичния договор в полза на изпълнителя. С приемането на подобна редакционна поправка би могло да се подчертае, че в хипотезите, при които и възложителят, и изпълнителят имат полза от изменението, то няма да бъде подведено под въпросната законова хипотеза и следователно подобно изменение няма да бъде смятано за „съществено“.</p>	<p>Приема се</p>	
	<p>2. Твърде неубедителна е и аргументацията за отмяната на чл. 232а, който предвижда възможността Агенцията за обществени поръчки да използва експертната на външни експерти, които да помагат за упражняването на функциите</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж мотивите към предложението по т. 1 от становището на КАБ</p>

	<p>й по контрол на случаен избор. Проблемът с качеството на експертизите би следвало да се преодолее с качествен подбор на експертите, провеждани обучения от страна на контролиращия орган и добро заплащане, а не чрез премахването й едва след две години от въвеждането на тази фигура. Държавната администрация и общините могат значително да увеличат капацитета си за ефективен контрол върху публичното възлагане и използването на тесни специалисти би могло да доведе до независима и качествена оценка, както и до намаляване на разходите при най-добри условия за постигане на целта, каквато и е основната цел на публичното възлагане.</p>		
	<p>3. Не на последно място, проектът за изменение на ЗОП би могъл да бъде използван и за реализирането на някои от добрите идеи, за които бизнесът и бизнес организациите говорят усилено през последните години, но за съжаление, нито предходните изменения на ЗОП, нито сегашното отразяват предложенията за решение на тези наслагвани и дискутирани през годините проблеми. Един от основните проблеми в тази връзка е липсата на качествена стандартизирана договорна рамка, която да отразява спецификите при възлагането на обществени поръчки най-вече за строителство, доставки на стоки и услуги. Напротив, там, където става дума за стратегически инфраструктурни обекти като изграждането на участъци от магистрала и други важни съоръжения, не се използват договори, изготвени от български юристи, се използват чуждестранни договорни рамки, които са напълно чужди за българското право, напр. правилата ФИДИК (Жълта книга), които са представляват подробни и балансирани конструкции, но са трудно пригодим</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Основното съдържание на договорите е уредено в общото гражданско и търговско законодателство (ЗЗД и ТЗ), както и в правната теория. Съдържанието на конкретните клаузи зависи от предмета и постигнатите договорености. Независимо от това, бяха разработени някои типови договори и по трите обекта на ЗОП - доставки, услуги или строителство. Практиката обаче показва, че доста често се налага възложителите да мотивират неприлагането им, поради различни специфични нужди. В друга част от предложението се съдържат критики, които засягат законодателството в областта на строителството и в този смисъл не могат да се решават със ЗОП. Наличието на ФИДИК, който обобщава практиката в строителството е своеобразно доказателство, че не могат да съществуват унифицирани образци на договори, приложими за всички случаи.</p>

	<p>към императивните правила на българското строително законодателство. Същото важи и за договорите, използвани при проектите, които са финансирани приоритетно от международна организация или международна финансираща институция, и за които не се прилагат правилата на ЗОП. Един от примерите, който добре илюстрира проблема, свързан с адаптацията на чужди договорни конструкции като тази на ФИДИК, е възприемането на функцията на Инженера в договорите за инженеринг. Във ФИДИК-правилата инженерът би следвало да е балансър на интересите на страните по договора. В България ролята му се изпълнява от независимия строителен надзор. Това поражда множество въпроси пред успешната адаптация на правилата, тъй като надзорът на строителството е обвързан договорно с възложителя и би могъл да изпадне в своеобразен конфликт на интереси с възложителя. Друга пречка пред използването на подобни чуждестранни договорни рамки е фактът, че текстовете им не са публични и свободно достъпни, както и липсва каквато и да била коментарна литература по прилагането им, особено такава, която отчита характеристиките на българското архитектурно и градоустройствено право. Това е и причината да предложим в проекта да бъде включен текст, който да предвижда приемането с Правилника за прилагане на ЗОП на типизирани договорни условия, приложими към различните видове публични договори - договорите за строителство, както и договорите за доставка на стоки и услуги. За образци при изработването на такива общи условия могат да бъдат използвани европейските сравнителни аналози, напр. германските общи условия при възлагането на строителство (VOB/B),</p>		
--	---	--	--

	<p>ФИДИК и други подобни. Разрешението пък ППЗОП да урежда примерните договорни клаузи ще направи лесно изменението им. По този начин възложителите нямат да бъдат принудени да използват огромна част от административния си капацитет (и най-вече юридическия си такъв) за адаптиране на чужди образци, а ще могат да използват готовите общи условия, които могат да съдържат и различни варианти (алтернативи), при възлагането на обществени поръчки. Такива общи условия ще бъдат много подходящи и лесни за употреба и при т.нар. „малки обществени поръчки“, които попадат под европейските прагове (чл. 20, ал. 3 и 4 ЗОП).</p>		
<p>„Овергаз Мрежи“ АД и „Топлофикация-Разград“ АД</p>	<p>1. Предложение за изменение на чл. 12, ал. 7 от ЗОП</p> <p>Считаме, че е необходимо да се прецизира разпоредбата на чл. 12, ал. 7, съгласно която в процедура за възлагане на запазена поръчка могат да участват и други заинтересовани лица, но офертите им се разглеждат само ако няма допуснати оферти на лица, за които поръчката е запазена.</p> <p>В разпоредбата липсва правило как назначената от възложителя комисия по чл. 103 от ЗОП следва да процедира на етап извършване на подбор - дали следва да разгледа документите за подбор на всички участници (ЕЕДОП) или само на тези, за които поръчката е запазена. В тази връзка, считаме че на етап подбор комисията следва да разгледа документите на всички участници и на всички да бъде дадена възможност за отстраняване на констатирани по реда на чл. 54, ал. 8 от ППЗОП липси, непълноти или несъответствия на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно чл. 12, ал. 8 от ЗОП действията на комисията по разглеждане и класиране на офертите е предмет на уредба в ППЗОП. Предложението ще бъде разгледано при промени в правилника.</p>

информацията. След извършване на подбора, офертите (техническо и ценово предложение) на лицата, за които поръчката не е запазена, ще бъдат разгледани само ако няма допуснати оферти на лица, за които поръчката е запазена.

Аргументи в подкрепа на изменението:

1. ЕЕДОП не е част от офертата. Съгласно изричната разпоредба на чл. 39, ал. 3 от ППЗОП, офертата включва две съставни части - техническо предложение и ценово предложение. ЕЕДОП е приложение, а не част от самата оферта и разглеждането му няма да наруши, а ще е в съответствие с принципите на равнопоставеност и свобода на конкуренцията при запазените поръчки.

2. Комисията може да установи дали даден участник е лице, за което поръчката е запазена, само след като разгледа представения от него ЕЕДОП. Следователно, разглеждането на документите за подбор на всички участници е задължително условие за установяване на обстоятелството за кои от тях поръчката е запазена.

Резултат от изменението:

Ще се постигне икономия на време при провеждането на процедурите, тъй като възможността за отстраняване на несъответствия в срок от 5 работни дни по чл. 54, ал. 9 от ППЗОП ще бъде давана веднъж за всички участници и няма да се налага да се дава повторно, ако не бъде допусната оферта на участник, за когото поръчката е запазена.

	<p>2. Становище относно предложението за изменение, въведено с §14, т. 1 от ЗИД ЗОП.</p> <p>Считаме, че предложението за изменение въведено с §14, т. 1 от ЗИД ЗОП, следва да се прецизира. Няма въведени критерии кога изменението прави един договор съществено различен по характер от първоначално сключения. Към момента съществуващата правна уредба предвижда, че изменението е съществено (чл. 116, ал. 5, т. 3 от ЗОП), когато засяга предмета и обема на договора, с оглед на което следва да се приеме, че §14, т. 1 от ЗИД ЗОП визира други хипотези на изменение на договора. В тази връзка може да се предположи, че се визира изменение в обекта на обществената поръчка - от договор за доставка към договор за услуга, или обратното. С оглед избягване на неправилно тълкуване и прилагане на изменението, считаме за необходимо в допълнителните разпоредби на закона да се даде неизчерпателна дефиниция на случаите, в които изменението прави договора съществено различен по характер от първоначалния.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбата въвежда изискванията на Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС.</p> <p>Подходът на директивата е да дефинира несъществените изменения на договора, а по аргумент от противното се извличат съществените.</p>
	<p>3. Предложение за въвеждането на възможност за използване на упълномощен потребител.</p> <p>В настоящата нормативна уредба не е предвидена възможност изпращането на електронни документи (решения или обявления за доброволна прозрачност) в централизираната електронна платформа за възлагане на обществени поръчки да се извършва посредством упълномощен потребител. Такава възможност съществуваше при изпращането на решения чрез редактора на форми, като считаме че същата е приложима и при използването на електронната платформата,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Платформата по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП работи на друг принцип, различен от реда, по който функционира РОП.</p>

	<p>доколкото Възложителят е одобрил посочените документи и същите са налични под формата на прикачени файлове в поръчката. Ето защо, считаме че въвеждането на възможност за използването на упълномощен потребител би улеснила възложителите при използване на централизираната електронна платформа за възлагане на обществени поръчки.</p>		
БАН	<p>1. Предложен е нов текст: "Комисията за защита на конкуренцията налага санкция в размер от 5 до 10 на сто от стойността на сключения договор, когато се установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител и договорът е сключен.</p> <p>В действителност, този параграф може да се превърне в инструмент, който не само ще затрудни, но може и да провали изпълнението на научни проекти и договори. Трябва изключително точно да се дефинират случаите, при които се засяга възможността на жалбоподателя да участва в процедурата.</p>	Не се приема	<p>Разпоредбата е действаща. С промяната се определя само долен праг на санкцията. Тази санкция се налага, когато има допуснато предварително изпълнение, но при разглеждане на спора е установено сериозно нарушение на закона, при което сключеният договор е недействителен. Той се запазва, поради съображения от обществен интерес, които са установени по повод исканото предварително изпълнение. Санкцията е наказанието за запазването на такъв договор.</p>
	<p>2. Необходимо е и да се премахне възможността за финансови корекции, свързани с условията на поръчката, в случаите, когато тя е преминала предварителен контрол от АОП. Да се даде възможност при изпълнение на научни проекти да се изисква преминаване на такъв контрол по желание на възложителя.</p>	Не се приема	<p>Контролът на АОП има характер на методическа помощ. Той не проследява всички действия на възложителя по провеждане на процедурата и изборът на изпълнител. Отговорността съгласно закона се носи от този, който разходва финансовите средства.</p>
	<p>3. Подкрепяме становището, изразено и от други организации, за отпадане на изискването за натрупване. Много по-удачно за изпълнението на научните проекти е да се разглеждат отделните проекти като самостоятелни единици при обществените поръчки, а не да се акумулират</p>	Не се приема	<p>Правилата за провеждане на поръчките, вкл. забраната за разделяне на обществената поръчка на части, са в съответствие с европейското законодателство в областта, като източникът на финансиране няма значение. С тях се провежда изпълнението на основните принципи (публичност и</p>

	заедно с другите дейности на научните организации.		прозрачност, свободна конкуренция и др.), които са установени в чл. 2, ал. 1 от ЗОП, чието прилагане гарантира ефективно разходване на публични средства. Обобщаването („натрупването“) на поръчките се отнася само до сходни и/или идентични дейности.
	4. В частност, ние считаме, че по отношение на научните изследвания най-добрият вариант е висшите училища и научните организации да бъдат изключени от ЗОП при поръчки, свързани с тяхната научна дейност. Уместно е да се изключат от обсега на ЗОП и закупуването на реагенти и лабораторни консумативи, специализиран софтуер и лабораторно оборудване за научна дейност, както и публикуване на научната продукция.	Не се приема	В ЗОП са въведени приложимите директиви в областта на обществените поръчки. Директивите не позволяват на държавите членки да въвеждат допълнителни общи изключения, различни от тези, посочени в тях. Предложената редакция разширява обхвата на изключенията, което би могло да доведе до наказателна процедура срещу Република България.
Камарата на архитектите в България	1. Становище по § 25 от ЗИД на ЗОП Сега действащата норма на чл. 232а от ЗОП дава възможност за използване на външна експертна помощ при проверка на проекти на технически спецификации и методики за оценки при контрола чрез случаен избор от АОП, като се привличат външни експертни, специалисти в съответната област. Нормата е диспозитивна „Агенцията за обществени поръчки може да използва външни експерти“. Тя дава една правна възможност на органа сам да определи дали да ползва външни експерти или не за всеки конкретен случай. Тъй като нормата не е императивна и не създава задължение за административния орган да се съобразява във всички случаи с нея, считаме че тя не затруднява работата му, а може да бъде само полезна при контрола от АОП, възложителите и	Не се приема	Предложената отмяна е в резултат на анализ на двегодишната практика по използване на външна експертна помощ, който доказва безспорно нейната неефективност. Направените разходи (времеви, човешки и др.) значително превишават ползите от тази дейност. В много случаи проверката е формална, заключенията - принципни и бланкетни, а препоръките - неаргументирани. Почти 1/3 от възложените договори завършват с налагане на неустойка или отказ от плащане.

	<p>участниците в обществените поръчки, ако се оптимизира прилагането ѝ.</p> <p>Мотивите към законопроекта, че не са постигнати целите за използване на експертна помощ при поръчки със сложен или специфичен предмет за проверката на които са необходими професионални знания и опит, или познания в областта на специално законодателство, през двегодишния период на действие на разпоредбата са установени слабости като липса или неявяване на експерти в голяма част от професионалните области, в които е необходима експертиза, и в качеството на представените становища - формално извършени проверки и бланкетно формулирани заключения, са формални и недостатъчно аргументирани, за да обосноват отмяната ѝ без да се обсъди възможността за изменението ѝ в посока преодоляване на слабостите в прилагането.</p> <p>Ето защо, считаме предложената отмяна за преждевременна и неправилна, и предлагаме нормата да се запази.</p> <p>Камарата на архитектите в България категорично настоява разпоредбата на чл.232а от ЗОП не само да бъде запазена, но и да стане императивна, като се създадат механизми за ефективното ѝ действие.</p> <p>Прилагането на нормата е пряко свързано с наредбата по чл. 232а, ал. 6 от ЗОП, с която се уреждат условията и редът за определяне на външните експерти, възлагането и изпълнението на проверката, както и нейното заплащане. Затова, предлагаме тази наредба да се прецизира като се създадат ефективни правила за прилагането на чл.</p>		
--	---	--	--

	<p>232а от ЗОП.</p> <p>Камарата на архитектите в България изразява готовност да Ви съдейства при обсъждане на варианти за оптимизиране на прилагането на действащата разпоредба на чл. 232а от ЗОП и/или при прецизиране на текста ѝ с цел предоставяне на по - високо качество на експертната помощ в областта на проектирането.</p>		
	<p>2. Въвеждане на отделна глава или раздел в ЗОП „Архитектурни услуги“ или „Поръчки за проектиране“, в която да бъдат уредени специални правила за възлагане на поръчки с предмет проектиране - изработване на концепции и схеми за пространствено развитие, устройствени планове и инвестиционни проекти, и допълнени и прецизирани правилата за конкурсите за проект.</p> <p>Считаме че това се налага, тъй като услугите по проектиране се нуждаят от специална регламентация, която да отчита спецификата им. Значителна част от общите правила за възлагане на обществените поръчки, които в момента действат и спрямо услугите по проектиране и конкурсите за проект, затрудняват широкото участие на проектанти с потенциал за качествено изпълнение и висока професионална експертиза.</p> <p>В действащия ЗОП има само една разпоредба, която урежда процедурата „конкурс за проект“, а регламентацията в Правилника за прилагане на ЗОП е недостатъчна и се нуждае от промяна, която да отчита и преодолява натрупаните лоши и неработещи практики в провеждането на конкурси до момента.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>ЗОП е общ закон, който урежда правилата за избор на изпълнител по договорите за всички обекти на обществените поръчки, независимо в коя професионална област попада техният предмет. По тази причина предложението за уреждане в специален раздел в ЗОП на тези поръчки не може да бъде възприето.</p> <p>Спецификата на този вид услуги е намерила отражение в предвидената процедура „конкурс за проект“, във връзка с която са част коментарите за необходимост от тяхната по-подробна регламентация. Те са свързани с промени в ППЗОП и биха могли да бъдат обсъдени в хода на неговата подготовка.</p>

	<p>Поръчките за проектиране са подчинени на общите правила за възлагане на останалите услуги, страдащи от дълбок формализъм, който не допринася с нищо за качеството на търсената от възложителите и предоставяната от изпълнителите услуга, или са крайно неподходящи за прилагане по отношение на избора на изпълнител - проектант и услугите по проектиране.</p> <p>В този смисъл, от инструментариума за процедури за обществени поръчки е необходимо да се подберат и да се отнесат към правилата за възлагане на поръчки за проектиране, само онези правила, критерии и т.н., които съответстват на спецификата на архитектурната услуга, повишават качеството ѝ и гарантират подбор на най-подходящите изпълнители - професионалисти в бранша.</p>		
	<p>3. Разделяне на обществените поръчки за проектиране от тези за строителство. Допускане на известния в практиката, но нерегламентиран в закона, „инженеринг“ - възлагане на проектирането и строителството с една поръчка на един участник - строител, само след одобрен, въз основа на проведена преди това обществена поръчка за проектиране, идеен проект.</p> <p>Възлагането на инженерингови поръчки да става само въз основа на предварително одобрен идеен проект, резултат от архитектурен конкурс или от възлагане на услугите по проектиране с отделна поръчка или обособена позиция.</p> <p>Инженеринговите поръчки нарушават принципа за независимост на участниците в строителния процес, дефиниран в ЗУТ (раздел II „Участници в строителството и взаимоотношенията между тях“</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението би следвало да се обсъди с компетентните органи в областта на проектирането и строителството, тъй като се касае за специфична материя, която е предмет на уреждане в друго законодателство. Въвеждането на подобно предложението следва да се предхожда от анализ за отражението му върху специалното законодателство и отношенията, които то урежда.</p>

	<p>на глава девета „Начало на строителството и взаимоотношения в строителния процес“), който се явява специален закон по отношение на ЗОП и следва да бъде прилаган с предимство при възлагането, външния контрол и обжалването на обществените поръчки с предмет инвестиционно проектиране.</p> <p>Инженеринговите поръчки нарушават конкуренцията между различни участници на пазара, с различна роля в процеса по строителството - проектантите и строителите, изкривяват пазара, и на практика елиминират възможността за участие на малки и средни предприятия - проектантите, като на практика нарушават принципите на ЗОП и на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки.</p>		
	<p>4. Ограничаване използването на рамкови споразумения за придобиване на архитектурни услуги, тъй като тази процедура е неподходяща за възлагането на такъв вид услуги и до голяма степен нарушава конкуренцията на пазара.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсват конкретни мотиви защо процедурата е неподходяща и по какъв начин ограничава конкуренцията, както и какво се има предвид под „архитектурни услуги“.</p> <p>Рамковото споразумение е инструмент за по-гъвкаво възлагане на обществени поръчки. В този смисъл не е уместно чрез закон да се ограничава използването му за поръчки с определен предмет. В директивите в областта на обществените поръчки не е предвидено подобно ограничаване. Поставените въпроси са свързани по-скоро с утвърждаване на добри практики или методология, отколкото със законова регламентация.</p>

	<p>5. Актуализиране на правилата за провеждане на конкурси за проект, въз основа на препоръките и тясното сътрудничество на Камарата на архитектите в България и в съответствие с правилата на Архитектурния съвет на Европа, които да залегнат в Правилника за прилагане на ЗОП.</p> <p>Регламентиране на ясни правила, че успешно проведенят открит конкурс за проект трябва да е последван от процедура на договаряне без предварително обявление по чл. 79 от ЗОП с премирания/класираните участници и запазване на авторските права на проектантите.</p> <p>Да се предвидят нови задължителни изисквания към състава на журито по конкурса по чл. 88 от ППЗОП и на комисията по чл. 103 от ЗОП при поръчки с предмет проектиране. Считаме че предвид сложния им предмет и необходимостта от професионални познания и компетентност за адекватно оценяване на тези услуги е необходимо да се завишат изискванията към експертната на журито и комисията, като по - голямата част, най - малко две трети, от членовете да притежават същата или еквивалентна професионална квалификация и правоспособност, каквато се изисква от участниците в конкурса или в обществената поръчка за проектиране.</p> <p>Считаме, също така, че за да се повиши безпристрастността и качеството на оценките на журито и комисията, следва повече от половината от членовете им да са проектанти, излъчени от професионалните организации в бранша - Камарата на архитектите, Съюза на архитектите, Съюза на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението не е достатъчно ясно. Следва да се има предвид, че провеждането на тази процедура не е ограничено само до архитектурните услуги, а и за други области, поради което регламентацията не може да отразява само тяхната специфика.</p> <p>Съгласно директивата конкурсът за проект може да е самостоятелен или да е последван от договаряне, т.е. допустими са и двете възможности.</p> <p>Коментарите относно състава на журито и неговата професионална компетентност, които са предмет на уредба в ППЗОП подлежат на разглеждане при подготовката на промените в него.</p>
--	---	---------------------	---

	ландшафтните архитекти и Съюза на урбанистите в България.		
	<p>6. Включване на Методиката за определяне на размера на възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, издадена на основание чл. 6, т. 7 от ЗКАИИП от председателя на КАБ (обн., ДВ, бр. 41 от 22.05.2007 г., в сила от 23.08.2007 г., изм. и доп., бр. 37 от 7.05.2019 г., в сила от 7.05.2019 г.), в методите за изчисляване на прогнозната стойност на обществените поръчки в чл. 21 от ЗОП, като база за определяне на прогнозната стойност на обществените поръчки с предмет проектиране.</p> <p>В действащия текст на чл. 21, ал. 10 от ЗОП, който определя на каква база се определя прогнозната стойност на поръчки за проектиране е регламентирано твърде общо, че това са таксите, дължимите комисиони и други плащания, което не дава никаква яснота на каква основа се определят тези стойности от възложителите.</p> <p>Допълнителен аргумент за включването на такава методика за определяне на себестойност на услугите по проектиране е и последното изменение на чл. 21, ал. 2 от ЗОП, която от императивна стана диспозитивна „Възложителят може да изчисли прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации“, като по този начин законът оставя изцяло в дискрецията на възложителя определянето на публичния ресурс, който ще разходва за проектиране, без, в голяма част от случаите, да има обективна информация и</p>		<p>Правилата в чл. 21 от ЗОП относно определяне на прогнозната стойност възпроизвеждат изискванията на европейските директиви и не могат да бъдат въвеждани различни.</p> <p>В чл. 21, ал. 10 от ЗОП се определя най-общо базата, но конкретния размер за конкретната поръчка следва да се определя в съответствие и при спазване на приложимото законодателство, включително относно минималните нива на възнаграждение. Тези нива не са предмет на уредба в ЗОП.</p> <p>При наличието на нормативно определени нива на заплащане не е необходимо провеждането на пазарни консултации, за да се запознае възложителят с тях.</p>

	познания за себестойността ѝ, т.е. за дължимата комисиона по смисъла на чл. 21, ал. 10 от ЗОП и други свързани с услугата възнаграждения.		
	7. Да бъдат поставени изисквания спрямо възложителите в документацията за обществената поръчка да залагат срокове за проектиране, т.е. срокове за изпълнение на поръчката с предмет проектиране, съобразени с най-кратките срокове за проектиране на конкретния проект, изчислени въз основа на „Норма времетраене в инвестиционното проектиране“ към Методиката за определяне на размера на възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране. Това ще гарантира качеството на проектирането.	Не се приема	По принцип възложителите са длъжни да спазват приложимото специално законодателство и не следва изрично да се уреждат конкретни правила за всяка област. Освен това в ЗОП са предвидени достатъчно механизми в случай, че са допуснати посочените или други нарушения, вкл. сезиране на възложителя, отправяне на предложение за промяна, обжалване, и др.
	8. Техническите спецификации по чл. 48 от ЗОП и заданията за проектиране при поръчки в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране, включително документацията на конкурсите за проект, задължително да бъдат изготвяни от проектанти с пълна проектантска правоспособност и/или съгласувани от КАБ и КИИП (Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране).	Не се приема	Подготовката на документацията е в оперативната самостоятелност на възложителя, и той би следвало да я изготвя при спазване на приложимото специално законодателство (вж горната бележка) В случай, че е необходимо да се въвежда императивно задължение с оглед гарантиране на качеството на техническите спецификации и заданията за проектиране, неговата уредба следва да е в специалното законодателство
	9. Допускане до участие в обществените поръчки с предмет проектиране и конкурсите за проект само на проектанти и проектантски бюра по смисъла на ЗКАИИП, регистрирани в КАБ (проектантите на свободна практика, проектантите с пълна проектантска правоспособност - регистрирани като търговци, както и проектантските дружества, осъществяват дейността си по предоставяне на	Не се приема	Поставеният проблем има уредба в чл. 60, ал. 2 на ЗОП. Предвид, че законът е рамков и дава обща уредба за всички видове услуги, конкретното решение за всяка поръчка би следвало да произтича от специалното законодателство. Въвеждането на подобно изискване има ограничителен характер.

	<p>проектантски услуги в проектантски бюра, няколко проектанти могат да използват общо проектантско бюро за осъществяване на дейността си и без да са съдружници).</p> <p>В момента в поръчките за проектиране се поставят изисквания за проектантска правоспособност само на лицата в екипа на участника. По този начин до участие се допускат и впоследствие изпълняват поръчки за проектиране лица, които нямат нищо общо с професията, стига в екипа си да имат наети проектанти. Това влошава много качеството на предоставяните услуги, рефлектира в лошо изпълнени обекти, оттам в некачествен продукт за обществото, който е ползвател на тези публични пространства - сгради, площади, паркове, територии. Не на последно място, нарушават принципите за възлагане на поръчките, най-вече принципът за осигуряване на конкуренция чрез даване на необосновано предимство на стопански субекти без съобразяване на предмета и сложността на поръчката.</p>		
	<p>10. Елиминиране на възможностите за възлагане на поръчките за проектиране въз основа на единствения критерий най-ниска цена и най-кратък срок.</p> <p>Практиката до момента показва, че това води до дъмпинг и некачествено изпълнение на услугата. В услугите за проектиране на първо място следва да бъдат критериите за възлагане съобразно качеството на предлаганата услуга. Бързото проектиране на ниска цена води до лоши резултати, оттам и до лошо строителство, което нарушава обществения интерес.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>ЗОП е рамков закон и определя най-общо възможните критерии. Те са уредени в чл. 70, ал. 2 от ЗОП и са в съответствие с директивите. Тъй като сред тях няма най-кратък срок, може да се предположи, че в коментара се има предвид показател от комплексна оценка. В рамките на ЗОП поставеният въпрос относно срока е уреден в чл. 70, ал. 6, изр. последно.</p> <p>Изборът на конкретен критерий за възлагането на всяка поръчка е в оперативната самостоятелност на възложителя.</p>

	<p>11. Премахване на възможността възложителят да добавя привидни критерии за подбор на участници и за възлагане на поръчките, които често пъти са строго формални и нямат никакво отношение към качествения подбор на кандидатите и на офертите за проектиране.</p> <p>При възлагането на поръчки за проектиране, в критериите за възлагане, не следва да се включват показатели като организация на персонала на изпълнителя, организация на дейността по проектиране и други в този смисъл, които се наложиха като трайна практика в последните години, но по никакъв начин не оценяват и не държат сметка за качеството на услугата, а от друга страна са натоварени с много субективна преценка на комисията и възложителя.</p> <p>Считаме че поръчките за проектиране следва да бъдат възлагани само въз основа на критерия „оптимално съотношение качество/цена“ с по - голяма тежест на критериите, с които реално е възможно да се измери качеството на офертите, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и иновативни търговски техники и условия.</p> <p>В случай че има нужда от доказване на професионален опит, това следва да се отнася до лицата, участващи в проектантския екип, а не до юридическото лице, кандидатстващо за поръчката. В чл. 63 от ЗОП в критериите за подбор на участниците следва да се предвиди значително по - голям период за доказване на опит за изпълнение на поръчката, като се допусне референциите за извършените дейности по проектиране с предмет и</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Описаните проблеми са въпрос на добри или порочни практики. Уредба на законодателно ниво се съдържа в чл. 59 от ЗОП. Освен това са налице механизми за преодоляване – обжалване, сезиране на контролни органи. По отношение на критериите за подбор – законът урежда общо възможните критерии, но изборът е в оперативната самостоятелност на възложителя за всяка конкретна поръчка, в зависимост от предмета, стойността, обема и сложността. Възможността за задаване на по-дълъг период, за който да се изследва технически и професионални способности, когато естеството на поръчката го изисква, е предвидена в чл. 63, ал. 2 от ЗОП,</p>
--	---	---------------------	---

	<p>обем, идентични или сходни с тези на поръчката, да обхващат период от минимум 10 години в зависимост от вида на проекта (ако се касае за сложен, голям и рядко изпълняван проект периодът да е по - голям).</p> <p>Считаме че при възлагането на поръчки за проектиране към участниците не следва да се поставят изисквания за реализиран минимален общ оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката. Само при определени хипотези, например при проектиране на сложни обекти, да се изисква минимален годишен оборот, който да не надвишава прогнозната стойност на договора.</p>		
	<p>12. Регламентиране на задължения за възложителите да спазват авторските права на изпълнителите, да отпаднат клаузите за безвъзмездно отстъпване на авторските права в стандартизираните образци на договори, одобрени от Министерството на финансите, и само в ограничени хипотези авторските права да се отстъпват на възложителя срещу равностойно възнаграждение в съответствие с постановките на Закона за авторското право и сродните му права.</p>	Не се приема	<p>Стандартизираните образци са утвърдени след широко обсъждане между компетентните органи и браншови организации. Освен това чл. 231, ал.5 от ЗОП дава възможност стандартизирани изисквания да не бъдат прилагани изцяло или частично, когато има основателни съображения за това.</p>
	<p>13. Да се предвиди изричен текст в ЗОП, че страните - възложител и изпълнител, имат равни права и задължения по договорите за обществени поръчки, и да се изисква възложителите да предвиждат еднакви санкции за страните при неизпълнение на договорните задължения.</p>	Не се приема	<p>Принципно въпросите, свързани с неизпълнение на договорите не са предмет на уредба в ЗОП. ЗОП препраща към разпоредбите на общото гражданско и търговско законодателство.</p> <p>Освен това съществуват механизми, чрез които заинтересованите лица могат да оспорват клаузи от проекта на договор като поискат изменение на условията в съответствие с чл. 100 от ЗОП, както и да ги обжалват.</p>
	<p>14. Разпоредбата на чл. 198 от ЗОП да бъде изменена като се предвиди изрично правото на</p>	Приема се частично	<p>Направена е редакция в чл. 198, ал. 2, с която се урежда възможността за обжалване на</p>

	<p>професионалните организации да обжалват всички видове процедури по ЗОП в защита на правата и интересите на своите членове.</p> <p>Еднопосочната съдебна практика при обжалване на обществени поръчки от КАБ показва, че при сега действащия текст, професионалната организация разполага с активна процесуална легитимация да обжалва единствено открити процедури и конкурси за проект. Една голяма част от поръчките за проектиране са под стойностните прагове за открита процедура и се възлагат чрез публично състезание, процедурите с договаряне и други, при което възможността за защита на членовете чрез КАБ е възпрепятствана.</p> <p>С повишаването на размера на таксите, които се събират за обжалване на обществени поръчки (най-ниската в размер на 850 лева само за производството пред КЗК и още толкова за производството пред ВАС), в действителност малка част от членовете ни могат да обжалват самостоятелно, от свое име, поръчките. Така на практика правата им за процесуална защита са ограничени.</p> <p>В този смисъл, считаме че обжалването на решението за откриване на процедурата и на решението за одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация от професионални сдружения и организации в съответния бранш за защита на интересите на своите членове следва да бъде освободено от такси по Тарифата за таксите, които се събират за производствата по глава двадесет и седма от Закона за обществените поръчки пред Комисията за защита на конкуренцията и пред Върховния</p>		<p>поръчки, възлагани чрез публично състезание и договаряне.</p> <p>Не се приема предложението относно таксите в производство по обжалване на обществени поръчки. Отпадането им изцяло за определени заинтересовани лица би било в нарушение на принципа за равнопоставеност, а що се отнася до размера им – той се определя след анализ и обсъждане с компетентните органи – КЗК и ВАС.</p>
--	---	--	--

	административен съд, или най-малкото таксите за обжалване да бъдат значително намалени.		
	15. В допълнение, предлагаме в експертния съвет за сътрудничество по чл. 246 от ЗОП, да бъдат включени представители на Камарата на архитектите в България, в качеството ѝ на професионална организация, обединяваща лицата - архитекти, ландшафтни архитекти и урбанисти, предоставящи значителна част от услугите, възлагани чрез обществени поръчки, с цел актуализиране и усъвършенстване на насоките, стандартизираните изисквания и документи, техническите задания при поръчки, свързани с проектиране, включително на документацията при конкурси за проект, чиито предмет като цяло е специфичен, сложен и изисква специални познания от възложителите и контролните органи, което ще доведе до повишаване на качеството на крайния продукт за обществото и по - ефективно разходване на публични средства.	Не се приема	Виж мотивите към бележките на НСЕОП
ДАТО	В чл. 148, ал. 1 от ЗОП са регламентирани обектите на обществените поръчки, възлагани в областта на отбраната и сигурността, а именно: доставки на военно оборудване, доставки на чувствително оборудване, включително части, компоненти и/или монтажни елементи за него; услуги и строителство, пряко свързани с военното или чувствителното оборудване, услуги за специфични военни цели или за чувствителни услуги. В §2, т. 65 от Допълнителните разпоредби на ЗОП е дадена легална дефиниция на „чувствително оборудване, строителство или услуга“, което представлява оборудване, строителство или услуга за целите на сигурността, които включват, изискват и/или съдържат класифицирана информация.	Не се приема	Част четвърта изцяло въвежда изискванията на Директива 2009/81/ЕО и е недопустимо промени в дефиниции, заложи в директивата, които променят кръга на обектите, обхванати от нейното приложно поле.

	<p>При провеждане на процедурите за възлагане на обществени поръчки в областите отбрана и сигурност обаче се оказва, че има обществени поръчки с предмет доставка, изискващи защита на класифицираната информация. В тези случаи, защитата не е свързана с предмета на доставка - чувствително оборудване, а с мястото на доставка. Като пример може да се посочи доставка с цел снабдяване с определен ресурс до обект със специално предназначение. Обектите със специално предназначение, свързани с класифицирана информация държавна тайна, попадат под защитата на Приложение № 1 към чл. 25 на Закона за защита на класифицираната информация. В раздел II, т. 21 на приложението е посочено, че държавна тайна представлява информацията за предназначението, планирането и снабдяването на обекти със специално предназначение, както и планове за тяхната отбрана и охрана. Следователно, въпреки че предметът на доставка сам по себе си не е чувствително оборудване, доставката до място, от което може да се придобие информация за предназначението, планирането и снабдяването на обект със специално предназначение, следва да бъде осъществена при прилагане на специфичните изисквания. Достъпът на изпълнителя до обекта със специално предназначение, както и фактът, че този обект се използва за основните специфични дейности на възложителя - в случая осигуряване и прилагане на специални разузнавателни средства, е достатъчна предпоставка да бъде предвидена възможността възложителят да прилага специфичните изисквания относно този вид доставка.</p>		
--	--	--	--

	<p>В тази връзка, предлагам в проекта на ЗИДЗОП да се направи следното изменение и допълнение, както следва: В чл. 148, ал. 1, т. 2 от ЗОП накрая се постави запетая и се добавя „или чувствителна доставка“. В §2 от Допълнителните разпоредби на ЗОП се създава нова т. 65а със следния текст: „§65а "Чувствителна доставка“ е доставка за целите на сигурността и отбраната, която включва, изисква и/или съдържа класифицирана информация.“</p>		
--	--	--	--

Съгласували:

/Галя Манасиева – директор на дир. „ЗМ“, АОП/

/Хр. Денева – нач. отдел „ПУМ“, дир. „ЗМ“, АОП/

Изготвили:

/А. Венкова – държ. експерт, дир. „ЗМ“, АОП/

/П. Николова – държ. експерт, дир. „ЗМ“, АОП/